

ปีการศึกษา 2530

ปริญญาโท

เรื่อง Ratio Control

โดย

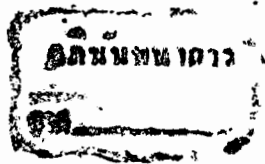
นาย โสภณ ลีลายุทธโท 27-1243

นาย สมศักดิ์ ศิรินวเสถียร 27-1270

นาย อวยพร วงศ์คุณันดร 27-1298

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ พรสุข เทศเจริญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารฉบับนี้ที่มีการนำไปใช้

024648

26.มค. 533

ปีการศึกษา 2530

ปริญญาโท

เรื่อง Ratio Control

โดย

นาย โสภณ สี่ลายหมโท 27-1243

นาย สมศักดิ์ ศิรินวเสถียร 27-1270

นาย อวยพร วงศ์คุณันทร 27-1298

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ พรรสุ เทศเจริญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

024648

Ratio Control

Sophon Leelayuttho

Somsak Sirinawasathian

Auyporn Wongkunandorn

Pornsook Tejaroen Advisor

1987

Abstract

This thesis derives from the ratio control which is designed from the actual system in industrial system. The principal is measurement of signal across wild variable which the flow is controlled and pass signal through ratio setter which will multiply the signal by the desired ratio.

In this design, we implement cascade control by using level control signal as set point of flow control in order to maintain the level of mixture in case that load is not constant. This model can be used in real industrial work.

This control system, however, is designed for industrial process control laboratory use. Therefore, not only designing and building work necessary, but data collecting and using procedure arranging are also essential as a guideline for the study of student.

การควบคุมอัตราส่วน

นาย โสภณ สีลาบุษโท

นาย สมศักดิ์ ศิรินวเสถียร

นาย อวยพร วงศ์คุณันทร

อาจารย์ ทรสุข เทศเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2530

บทคัดย่อ

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เรียบเรียงขึ้นจากผลงานการออกแบบระบบควบคุมอัตราส่วน (Ratio Control) ซึ่งได้สร้างแบบจำลองจากระบบที่ใช้งานจริงในงานอุตสาหกรรม โดยมีหลักการทางานคือ วัตถุประสงค์หนึ่ง (wild variable) ซึ่งถูกควบคุมด้วยอัตราการไหล (Flow Control) ให้คงที่ จากนั้นนำไปผ่านตัวตั้งค่าอัตราส่วน (Ratio Setter) ซึ่งจะทำให้สัญญาณที่ถูกควบคุมด้วยอัตราส่วนที่ต้องการ แล้วนำสัญญาณที่ได้ไปใช้ควบคุมตัวแปรอีกตัวหนึ่ง (Controllable Variable) ก็จะได้อัตราการไหลที่เป็นอัตราส่วนกันตามต้องการ ซึ่งตัวแปรที่มีอัตราการไหลคงที่ เราสามารถนำไปใช้ควบคุมตัวแปรอื่นๆตามที่ต้องการในแต่ละตัว โดยในการออกแบบครั้งนี้ได้เพิ่มส่วนของการควบคุมแบบเป็นลำดับ (Cascade Control) ขึ้นมา โดยการนำเอาสัญญาณของการควบคุมระดับของของไหล (Level Control) มาเป็นค่าที่ต้องการ (Set Point) ของการควบคุมอัตราการไหล (Flow Control) อีกครั้งหนึ่ง เพื่อรักษาระดับของสารที่ผสมไว้ให้คงที่ในกรณีที่ไหลคเปลี่ยนแปลงไม่คงที่ ซึ่งแบบจำลองนี้สามารถนำไปใช้ได้จริงในงานอุตสาหกรรม

อนึ่งระบบการควบคุมที่สร้างขึ้นมานี้ จะใช้ เป็นเครื่องมือทดลองประจำห้องปฏิบัติการการควบคุมขบวนการอุตสาหกรรม ดังนั้นนอกจากการออกแบบและสร้างแล้วต้องมีการเก็บข้อมูลและเรียบเรียงขั้นตอนการใช้งาน เพื่อเป็นแนวทางในการใช้งานสำหรับนักศึกษาที่จะเข้ามาใช้งาน

ปริญญาโท ปีการศึกษา 2530

ภาควิชา ระบบควบคุม

คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง Ratio Control

ผู้จัดทำ

1. นาย โสภณ สีลายุทธโท 27-1243

2. นาย สมศักดิ์ ศิรินวเสถียร 27-1270

3. นาย อวยพร วงศ์คุณันทร 27-1298

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ พรสุข เทศเจริญ)

บทที่	หัวข้อ	สารบัญ เนื้อเรื่อง	หน้า
1		บทนำ	1
2		หลักการควบคุมอัตราส่วน	2
	2.1	อุปกรณ์ปฐม	7
	2.1.1	แผ่นออริฟิซ	8
	2.1.2	ท่อเวนจูรี	12
3		การคำนวณและการสร้าง	14
	3.1	การคำนวณหา valve sizing coefficient (c_v)	14
	3.2	การคำนวณหาขนาดของแผ่นออริฟิซสำหรับการไหล ของของเหลว	21
	3.2.1	วิธีคำนวณแบบประมาณ	22
	3.2.2	วิธีคำนวณหาขนาดของแผ่นออริฟิซ	24
	3.3	การคำนวณหาช่วงของอุปกรณ์ เปลี่ยนสัญญาณที่ใช้	26
	3.4	การออกแบบระบบการควบคุม	28
	3.5	การออกแบบโปรแกรมควบคุมสำหรับเครื่อง	33
	3.5.1	วิธีใช้แผ่นเวเฟอร์ของเครื่อง compact controller P	34
4		การทดลองและผลการทดลอง	44
	4.1	การทดลองปรับอุปกรณ์ เปลี่ยนสัญญาณสำหรับอัตราการไหล	44
	4.2	การทดลองปรับอุปกรณ์ เปลี่ยนสัญญาณสำหรับวัฏระคัยของไหล	46
	4.3	การทดลองเพื่อควบคุมระบบให้ไค้อัตราส่วนของของผสมตาม ต้องการ	48
5		สรุป	51
		ภาคผนวก	54
		กิตติกรรมประกาศ	60
		หนังสืออ้างอิง	61

บทที่	รูปที่	สวารูปภาพ เรื่อง	หน้า
2	2.1	แสดงรูปควบคุมอัตราส่วนแบบที่ 1	3
	2.2	แสดงรูปควบคุมอัตราส่วนแบบที่ 2	3
	2.3	แสดงหลักการทำงานของการควบคุมอัตราส่วน	4
	2.1.1	ความทันลคลังอันเนื่องมาจากของไหลไหลผ่าน ออริฟิซ	7
	2.1.2	ลักษณะของแผ่นออริฟิซ	8
	2.1.3	ท่อเวนจูรี	12
	2.1.4	การแก้หาค่าความดันแบบต่าง ๆ	13
3	3.1	แสดงลักษณะแรงดัน P_1 และ P_2 เมื่อผ่านอุปกรณ์ปฐม	15
	3.2	Plant Model	16
	3.3	ส่วนประกอบของการวัดอัตราการไหล	17
	3.4	กราฟแสดงคุณสมบัติของระบบการไหลเมื่อใส่วาล์วควบคุม	19
	3.5	กราฟแสดงลักษณะของวาล์วแบบ Equal percentage	20
	3.6	Orifice plate dimention	24
	3.7	ลักษณะของรูปควบคุมแบบอัตราส่วน	28
	3.8	ลักษณะการควบคุมแบบลำดับ	29
	3.9	ลักษณะระบบจำลอง	31
	3.10	วงจรไฟฟ้าสำหรับรูปการควบคุมทั้งหมด	32
	3.11	ตัวอย่างของสัญญาณบนแผ่นเวเฟอร์	34
	3.12	การเคลื่อนที่ของข้อมูล	36
	3.13	ตัวอย่างของวิธีการใช้แผ่นเวเฟอร์	38
	3.14	การเรียงข้อมูลเพื่อทำโปรแกรม	40
	3.15	ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งของการวางแผ่นเวเฟอร์ และแอกเครส	40
	4	3.16	แผนผังของการทำงานตามโปรแกรม
4	4.1	วงจรไฟฟ้าสำหรับวัดอัตราการไหล	44
	4.2	วงจรไฟฟ้าสำหรับวัดระดับน้ำในแทงค์	47

(1)

บทที่ 1

บทนำ

ในงานอุตสาหกรรมเคมี ระบบควบคุมที่ถูกนำมาใช้ใน กระบวนการทางเคมี (Chemical Process) มากที่สุดคือการควบคุมอัตราส่วน (Ratio Control) เพราะในทางเคมีที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ก็คือ การผสมสารเคมีด้วยอัตราส่วนที่ต้องการ และเหมาะสม ดังนั้นในงานอุตสาหกรรมการผลิตสารเคมีต่างๆ จะมีระบบควบคุมอัตราส่วนเกี่ยวข้องกับเสมอ

ในการออกแบบและสร้าง ระบบควบคุมอัตราส่วน จะนำไปใช้เป็นแบบ การทดลองพื้นฐานให้นักศึกษาภาควิชาระบบควบคุม ที่จะศึกษาเกี่ยวกับวิชา การควบคุมกระบวนการ (Process Control) ได้ต่อไป ซึ่งในปฏิญานพนธ์นี้ ได้แบ่งโครงการ ออกเป็น ขั้นตอนคือ

- 1.1 การออกแบบ และติดตั้งแบบจำลองของการทำงาน (Plant Model)
- 1.2 การออกแบบระบบการควบคุม (Control Loop) และวงจรการทำงาน
- 1.3 การเขียนโปรแกรมควบคุม สำหรับ ตัวควบคุมแบบโปรแกรม (Programmable Controller) ซึ่งเราใช้เครื่องควบคุมแบบ Compact Controller F Type ๕MK เป็นตัวควบคุมแบบอัตราส่วน และตัวควบคุมแบบอนาล็อก (Analog Controller) แบบ PI Controller สำหรับการควบคุมแบบเป็นลำดับ (Cascade Control)
- 1.4 การตรวจสอบการทำงานของระบบการควบคุมที่ออกแบบไว้
- 1.5 รวบรวมข้อมูลที่ได้อ้างอิง นำมาวิเคราะห์

ซึ่งหลังจากที่โครงการสำเร็จสามารถทำงานได้แล้ว เราสามารถนำเอาแบบจำลองนี้มาให้นักศึกษาใช้ในห้องปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการทำงานของการควบคุมอัตราส่วนในงานอุตสาหกรรมจริงได้เป็นอย่างดี

บทที่ 2

หลักการการควบคุมอัตราส่วน (Ratio Control)

การควบคุมอัตราส่วนเป็นการควบคุมแบบหนึ่งของ การควบคุมแบบล่วงหน้า (Feedforward Control) ซึ่งจะทำการควบคุมอัตราส่วนการผสมของสาร 2 ชนิด ให้คงที่อยู่ตลอดเวลา โดยทั่วไปการควบคุมแบบนี้มักจะใช้การควบคุมอัตราส่วนของอัตราการไหลของของเหลว 2 ชนิด ซึ่งอัตราการไหลของสารทั้งสองจะถูกวัด แต่จะมี อัตราการไหลของของเหลวเพียงชนิดเดียวที่ถูกควบคุม ซึ่งของเหลวที่ถูกควบคุม จะเรียกว่า " ตัวแปรที่ควบคุมได้ (Controllable Variable)" ส่วนของเหลวที่อัตราการไหลไม่ได้ถูกควบคุม จะเรียกว่า "ตัวแปรที่ไม่ถูกควบคุม (wild Variable)"

รูปที่ 2.1 และ 2.2 แสดงถึงรูปแบบของการควบคุมอัตราส่วน 2 แบบ โดยมี "A" เป็นตัวแปรที่ไม่ถูกควบคุม และ "B" เป็นตัวแปรที่ถูกควบคุม โดยมีลักษณะดังนี้

1. รูปที่ 2.1 เราจะวัดอัตราการไหลของของเหลวทั้งสอง แล้วนำมาทำเป็นอัตราส่วนต่อกันซึ่งอัตราส่วนที่ได้นี้จะนำไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนที่เราต้องการ (Set Point) และความแตกต่างที่ได้ จะเป็นสัญญาณกระตุ้นตัวควบคุมแบบอัตราส่วน (Ratio Controller)

2. รูปที่ 2.2 เราจะวัดอัตราการไหลของ "A" และนำไปคูณกับอัตราส่วนที่ต้องการ ผลที่ได้จะนำไปเป็นค่าที่ต้องการ เปรียบเทียบกับอัตราการไหลของของเหลวอีกชนิดหนึ่ง ค่าความแตกต่างที่เกิดขึ้น จะเป็นสัญญาณกระตุ้นสำหรับตัวควบคุมแบบอัตราส่วน ซึ่งจะส่งสัญญาณควบคุมไปปรับอัตราการไหลของ "B" ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม

โดยปกติ ตัวควบคุมแบบอัตราส่วน จะมีการนำไปใช้งานอย่างกว้างขวาง ในอุตสาหกรรมเคมี ตัวอย่างการใช้งานตัวควบคุมแบบอัตราส่วนที่พบบ่อยมีดังนี้

1. ใช้ในการรักษาอัตราส่วนระหว่างอัตราการไหลของน้ำที่ไหลเข้าหอกลั่น กับไอน้ำที่ได้จากการกลั่นในถังที่

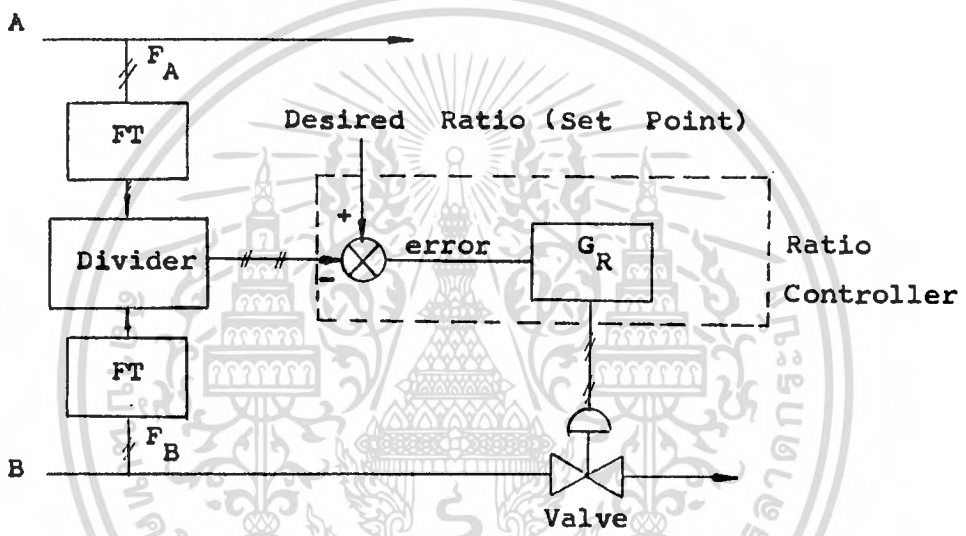
2. รักษาอัตราส่วนการไหลกลับของน้ำในหอกลั่น

3. ควบคุมอัตราส่วนของตัวทำปฏิกิริยาที่เข้าไปในเตาแยกปรมาณูให้มีค่าได้

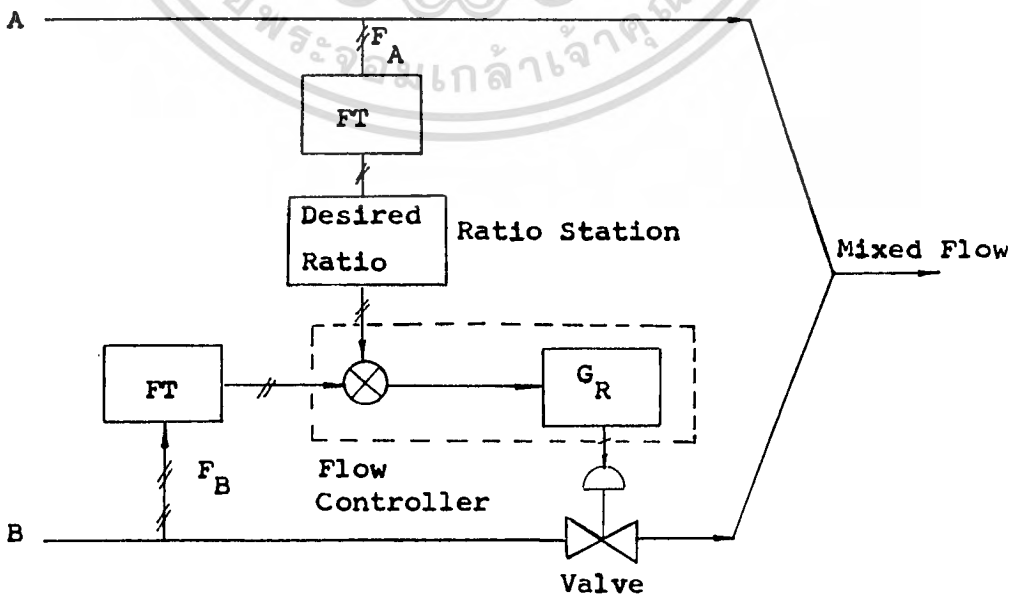
4. ควบคุมอัตราส่วนของของเหลว 2 ชนิดที่มาผสมกันให้คงที่ เพื่อให้สารผสมมีอัตราส่วนตามที่ต้องการ

5. รักษาอัตราส่วนของเชื้อเพลิงและอากาศในเตาเผาให้มีการเผาไหม้เป็นไปอย่างสมบูรณ์ (มีประสิทธิภาพสูงสุด)

6. รักษาอัตราการไหลของน้ำและอัตราการไหลของไอน้ำในเครื่องดูด (Absorber) ให้คงที่ เพื่อให้ได้ส่วนประกอบตามที่ต้องการที่ทางออกของไอน้ำ

รูปที่ 2.1

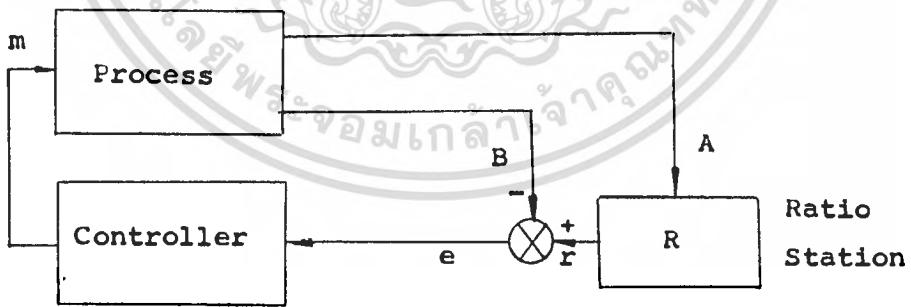
; FT: Flow Sensor-Transmitter

ในรูปที่ 2.2 ของเหลวทั้งสองจะถูกผสมในอัตราส่วนคงที่ ในทางปฏิบัติแล้ว ตัวแปรที่ควบคุมได้ (B) จะถูกจ่ายมาจากถังเก็บ ทำให้สามารถควบคุมได้ง่าย ส่วนของเหลวที่ไม่ถูกควบคุม (A) นั้นจะเป็นผลผลิตของระบบ และจะเปลี่ยนแปลงไปตาม ขบวนการผลิตของระบบนั้น ดังนั้น จะถูกวัดด้วยอุปกรณ์วัดอัตราการไหล(Flow Controller) เท่านั้น และค่าสัญญาณทางออก(Output)ของมันจะถูกส่งไปยังหน่วยอัตราส่วน(Ratio Station) เพื่อนำไปเป็นค่าที่ต้องการ(Desired Value)ให้กับตัวควบคุมอัตราการไหล(Flow Controller) ด้วยเหตุนี้ ความสัมพันธ์ของของเหลวทั้งสองจะขึ้นอยู่กับ การตั้งค่าอัตราส่วนที่ต้องการ

ในทางปฏิบัติที่ใช้กันจริงในโรงงานอุตสาหกรรมนั้น การควบคุมการผสมของสาร 2 ชนิดไม่อาจใช้การควบคุมแบบป้อนกลับได้(Feedback Control) เนื่องจากไม่มีวิธีการวัดโดยตรงที่ส่วนผสม เพื่อบอกอัตราส่วนที่ต้องการ ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องใช้การควบคุมแบบล่วงหน้าแทน โดยที่ตัวแปรตัวหนึ่งจะถูกควบคุมให้โคอัตราส่วนกับอีกตัวหนึ่ง

ในระบบควบคุมอัตราส่วนนั้น ตัวแปรที่ถูกควบคุมที่แท้จริงคือค่าอัตราส่วน (R) ของค่าตัวแปรที่วัดได้ 2 ตัว คือ A และ B

นั่นคือ $R = \frac{B}{A}$ แสดงโคดังรูปที่ 2.3

; e หมายถึงค่าความแตกต่าง
 $r=RA$

รูปที่ 2.3

(5)

การทำงาน

ตัวแปรที่ถูกควบคุม (B) ถูกควบคุมให้คงที่, $e = r - B = RA - B = \frac{B}{A} \cdot A - B$
ถ้า A ที่วัดได้เท่ากับ A ใน R แล้วค่าความแตกต่างจะเท่ากับศูนย์ แต่ถ้า A ที่วัดได้มากกว่า
หรือน้อยกว่า A ใน R แล้วค่าความแตกต่างจะเป็นบวกหรือลบ ตามลำดับ และค่านี้จะไป
ทำการปรับค่าตัวแปรจัดการ (manipulated variable (m)) ในตัวควบคุม ให้ไปทำ
การเปลี่ยนค่า B ให้มากขึ้นหรือน้อยลงตาม

ตัวอย่าง เช่น ถ้ากำหนดให้ $R = \frac{B}{A} = \frac{3}{4}$

ถ้าวัดค่า A ได้ 4 จะได้

ค่าความแตกต่าง $e = \frac{3}{4} \cdot 4 - 3 = 0$ ซึ่งแสดงว่าไม่มีความแตกต่าง

ดังนั้นระบบจะให้สัญญาณทางออกตามที่ต้องการ

แต่ถ้าวัดค่า A ได้ = 5

ค่าความแตกต่าง $e = \frac{3}{4} \cdot 5 - 3 = 3.75 - 3 = 0.75$

จะเห็นว่ามีความแตกต่างเกิดขึ้นเท่ากับ 0.75 ซึ่งค่าความแตกต่างนี้จะไปทำให้ค่าตัว
แปรจัดการไปยังคิบลาวด์ของตัวแปร B ให้เปิดมากขึ้นจนมีค่าเท่ากับ 3.75

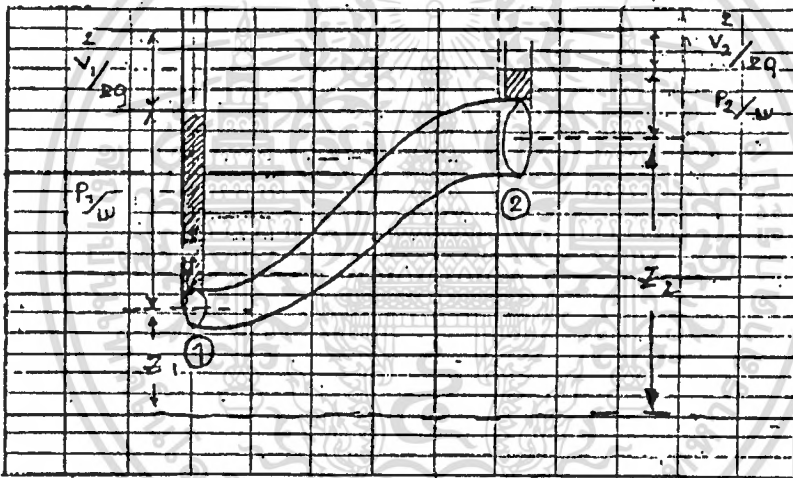
เพราะฉะนั้นค่าความแตกต่างจะเป็น $e = \frac{3}{4} \cdot 5 - 3.75 = 0$

นั่นคือค่าความแตกต่างจะถูกปรับให้มาเป็นศูนย์ตามเดิม

เพื่อที่จะให้เข้าใจเกี่ยวกับ การคำนวณและการสร้างระบบควบคุมอัตราส่วน
ในบทที่ 3 จำเป็นที่ต้องศึกษาหลักการของอุปกรณ์ที่ใช้ในการวัด และทฤษฎีเกี่ยวกับการ
วัดให้เข้าใจเสียก่อน ในส่วนท้ายของบทนี้จะขอล่าวถึง เนื้อหาสาระที่สำคัญเกี่ยวกับทฤษฎี
เบอร์นูลลี และอุปกรณ์วัดอัตราการไหล ดังต่อไปนี้

ทฤษฎีเบอร์นูลลี

"ภายในสายการไหลที่คงที่ ปรากฏจากความผิด ผลรวมของพลังงานจลน์ ,
พลังงานความดัน และพลังงานศักย์ ย่อมมีค่าคงที่ค่าหนึ่ง ตลอดสายการไหลเดียวกัน "

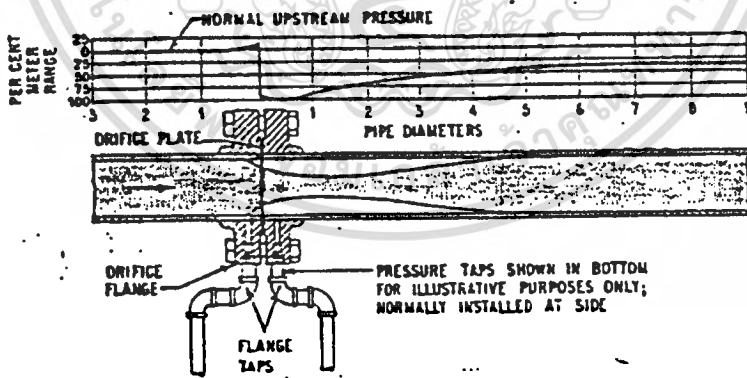

รายละเอียดของทฤษฎีสามารถอธิบายได้ด้วย กฎอนุรักษ์พลังงาน ซึ่งกล่าวไว้
ว่าพลังงานภายในเทหวัตถุไม่มีวันสูญหายไป เป็นเพียงแต่ปรากฏการณ์การ เปลี่ยนรูปของ
พลังงานเท่านั้น ดังนั้นตามข้อความข้างบนจึงเป็นที่ เข้าใจชัดเจนอยู่ในตัวของมันเองอยู่
แล้วว่า ผลรวมของพลังงานในการไหล ณ จุดต่างๆภายในท่อไหลเดียวกันย่อมเท่ากัน

2.1 อุปกรณ์ปรุ

ในการวัดอัตราการไหลของของไหล โดยใช้หลักการของความดันแตกต่าง อุปกรณ์ปรุในการวัดที่แทรกเข้าไปในท่อตรง (หมายความว่า มันจะสัมผัสโดยตรงกับของไหลที่วัด) จะต้องถูกเลือกและออกแบบให้เหมาะสมที่สุด ในการติดตั้งมันดูเหมือนจะเป็นเรื่องเกินความสามารถที่จะนิยามและพิจารณาค่าแฟคเตอร์ที่สำคัญทั้งหมดของอุปกรณ์ปรุ เรา จะพิจารณาเฉพาะแฟคเตอร์ที่มีความสำคัญ และมีผลต่อการวัดมากๆ เท่านั้น หัวข้อนี้เราจะกล่าวถึงอุปกรณ์ปรุที่ใช้กันมากคือ ออริฟิซ และท่อเวนจูรี ศึกษาถึงลักษณะการใช้งานของ หัวอุปกรณ์ปรุนี้ และธรรมชาติทางฟิสิกส์ด้วย

ความแตกต่างของความดัน จะสามารถสร้างโดยอุปกรณ์ทุติยภูมิ ที่อยู่ส่วนนอก ท่อ หน้าทีของอุปกรณ์ปรุคือ การ เพิ่มความเร็วของของไหล โดยการลดหน้าตัดพื้นที่ของ-ท่อ ความดันสถิตยก็จะลดลง เนื่องจากความเร็วของการไหลเพิ่ม (ตามกฎของเบอร์นูลี) ซึ่งเราสามารถหาอัตราการไหลของของไหล ได้จากความดันที่ลดลงเมื่อนานอุปกรณ์ปรุ โดยวัดความดันนี้จากอุปกรณ์ทุติยภูมิ

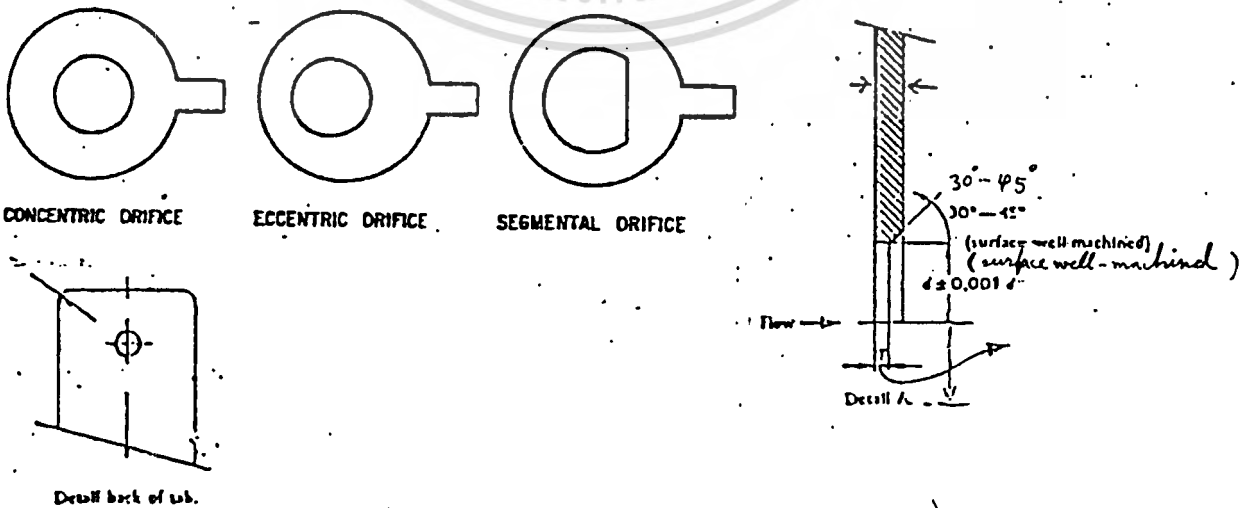
รูปที่ 2.1.1 ความดันลดลงอันเนื่องมาจากของไหลไหลผ่านออริฟิซ

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงอุปกรณ์ปฐมคือ แผ่นออริฟิซ และท่อเวนจูรี ถึงรายละเอียด ลักษณะทางฟิสิกส์ และการใช้งานของมัน

2.1.1 แผ่นออริฟิซ

เป็นอุปกรณ์แบบธรรมดา ลักษณะการทำงานยืดหยุ่นได้มาก เป็นแผ่นบางมีรูกลม(อาจไม่กลมก็ได้) การยืดระหว่างหน้าแปลนที่ซ็อกในสายท่อ ดังนั้นจะทำให้รูถูกดัดอยู่ภายในสายท่อ การติดตั้งหรือลักษณะของรูอาจจะพลิกแพลงไปให้เกิดความเหมาะสมกับการทำงานซึ่งสามารถปรับให้มันวัดได้ทั้งลักษณะการไหลแบบ forward หรือ reverse อุปกรณ์ชนิดนี้ค่อนข้างถูกกว่า ท่อเวนจูรี โดยทั่วไปตำแหน่งรูออริฟิซ จะอยู่รวมจุดศูนย์กลางเกี่ยวกับท่อ แต่ยังมีแบบ eccentric เพื่อไว้ใช้กับการขึ้น หรือของเหลว และจะเป็นแบบ segmental เมื่อมีของแข็งเจือปนในของไหล ขนาดรูออริฟิซที่ใช้ในท่อที่มีขนาดเล็กกว่าให้ความเชื่อมั่นในการวัดได้สูงถึง 90 เปอร์เซ็นต์

ความสำคัญของรูปร่างของขอบรูออริฟิซ ไม่สามารถจะประมาณค่ามุมได้แน่นอนนัก เนื่องจากความแตกต่างของความดัน ที่เกิดจากริมขอบวงกลมของมัน ประสิทธิภาพในการวัดจะถูกลดทอนไปถึง 2 เปอร์เซ็นต์ จากค่าทดลอง และ 10 เปอร์เซ็นต์ ขณะการไหลเต็มที่ ลักษณะและอัตราการสึกกร่อน จะเพิ่มขึ้นถ้ามุมของขอบวงกลมเพิ่มขึ้น ดังนั้นวัสดุที่จะนำมาใช้ทำแผ่นออริฟิซควร จะมีความทนทานต่อการสึกกร่อนสูงแม้จะใช้ในระยะเวลา นาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานรูปที่ 2.1.2 ลักษณะของแผ่นออริฟิซใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการออกแบบแผ่นออริฟิซนั้น ส่วนประกอบที่จะต้องถูกออกแบบอย่างรอบคอบ และแม่นยำ เพราะฉะนั้นจะมีผลต่อการวัดอัตราการไหลอย่างมาก ส่วนประกอบต่างๆที่ดังต่อไปนี้

1. ขอบค้ำหน้าแผ่นออริฟิซจะต้องคม และเป็นสัน เพราะมันจะไม่ทำให้เกิดการกระแทกสะท้อนถอยหลัง ของสายการไหล จำไว้ว่าจะมีรอยมนไม่ได้เลย(ดูรูป 2.1.2)

2. ความหนาแน่นของแผ่นออริฟิซ ρ . จุดขอบของแผ่นจะต้องไม่เกิน

$1/30$ ของเส้นผ่าศูนย์กลางภายในของท่อ (D)

$1/8$ ของรูออริฟิซ (d)

$1/4$ ของส่วนสันกลางของออริฟิซ (D-d)

การใช้ข้อกำหนดขั้นต่ำ ถ้ากรณีที่มีความหนาจะต้องเกินค่ากำหนดนี้ ขอบค้ำ-- หลังแผ่นจำเป็นจะต้องตัดให้เปิดเป็นเป็นมุม 45° หรือน้อยกว่าเมื่อเทียบกับแผ่น แต่ถ้าแผ่นออริฟิซอยู่ในรูปลักษณะนี้แล้วจะใช้ได้แต่การวัดแบบ forward เท่านั้น กล่าวคือขอบสันเหลี่ยม(ส่วนขอบตัด) จะต้องอยู่ทางค้ำหน้าแผ่นเสมอ

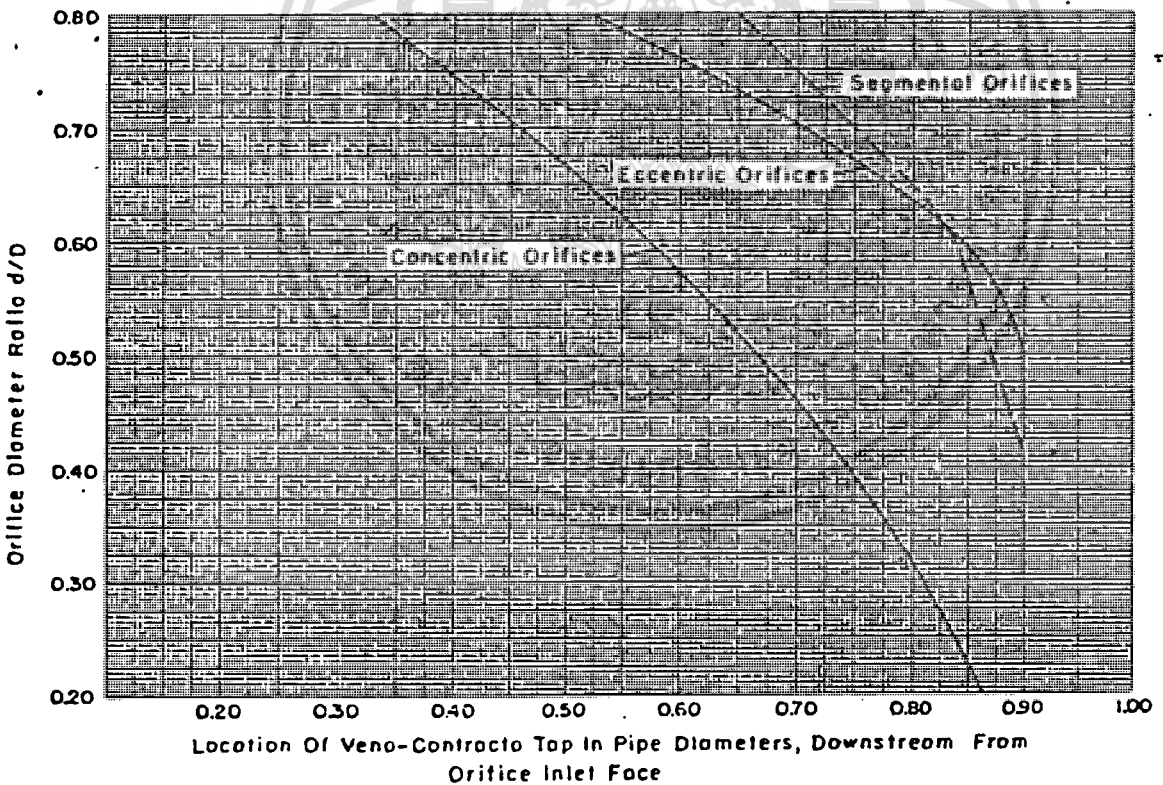
3. การจับ(Clamp) ระหว่างหน้าแผ่นทั้งสองค้ำ แผ่นที่จับนั้นจะต้องมีความหนาไม่มากกว่า 0.01 นิ้วต่อนิ้ว ของ D-d (สันล่างนับจากผิวท่อค้ำในถึงขอบรูออริฟิซ)

4. เพื่อความเหมาะสมในทางปฏิบัติ ค่าอัตราส่วนออริฟิซ $\frac{d}{D}$ จะต้องไม่เกินเขตจำกัดที่จะกล่าวในบทแทรก ตามแบบการแพทย์ของความคั่นชนิดต่างๆ(ดังรูปที่ 2.1.3) โดยทั่วไปค่าสัมประสิทธิ์ต่างๆจะใช้ได้ ถ้าท่อมีขนาดเล็กกว่า 1.5" เพราะฉะนั้นท่อเล็กๆหนึ่งท่อค้ำในจะมีความขรุขระมากจนทำให้สัมประสิทธิ์เปลี่ยนแปลงไปมาก และสิ่งสำคัญก็คือเมื่อทำการออกแบบออริฟิซสำหรับท่อขนาดใหญ่แล้ว ยังสามารถใช้ ส.ป.ส. สำหรับท่อขนาด 14, 16 นิ้ว เป็นตัวกำหนดได้

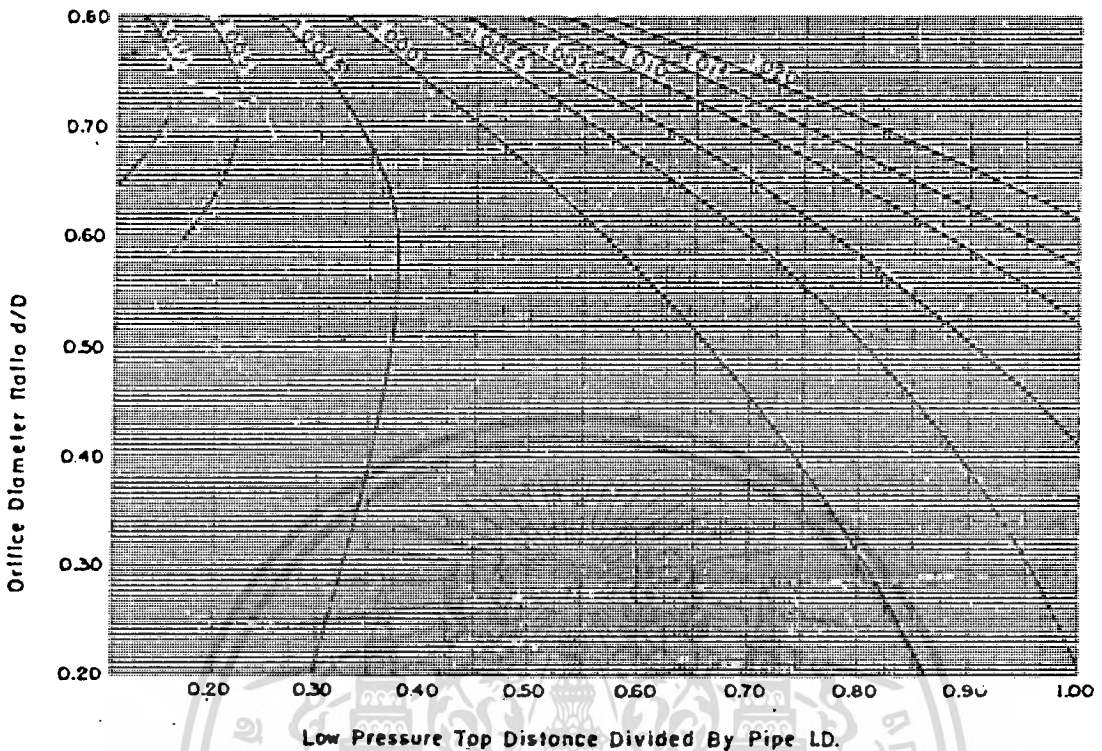
5. ในการวัดไอน้ำและของเหลว การแพทย์วัดความคั่นควรที่จะเจาะอยู่ข้างท่อ ส่วนถ้าวัดก๊าซควรที่จะเจาะ ρ . ส่วนบนของท่อ

บทแทรก ลักษณะการติดตั้งท่อวัดความดันสูง-ต่ำ

1. สำหรับการแปลท่อวัดความดัน ณ. จุด Vena-Contracta ในลักษณะตามมาตรฐานเจาะรูตรงกลางแล้ว โดยปกติท่อวัดความดันด้านหน้าแปลนจะถูกเจาะเจาะอยู่ห่างจากหน้าแปลนเป็นระยะ 1 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางของท่อ และ .5 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางของท่อ ด้านหลังแปลน(ด้านความดันต่ำ) นี้จะขึ้นอยู่กับค่าอัตราส่วนออริฟิซ อีกค่าหนึ่ง-ด้วย กราฟรูปที่ 2.1.1 แสดงถึงตำแหน่ง Vena-Contracta ที่แน่นอน และกราฟใน รูปที่ 2.1.2 จะแสดงถึงค่า Correction factor สำหรับการเปลี่ยนแปลงจากจุดที่แน่นอนที่ขนาดท่อ 4" และสูงกว่า ค่าอัตราส่วนออริฟิซจะอยู่ระหว่าง 0.10-0.80 สำหรับขนาดท่อต่ำกว่า 4" จุด Vena-Contracta ไม่ควรจะใช้เพราะเหตุผลที่ว่า จะเกิดการแทรกสอดระหว่างหน้าแปลน และจุดแปลท่อวัดความดันด้านหลังแปลน

กราฟรูปที่ 2.1.1 จุด Vena-contracta tap in pipes dianeters downstream form orifice inlet face

กราฟรูปที่ 2.1.2 Low pressure tap distance by pipe I.D.

2. Flange taps การแพท่อวัดความดันนี้จะติดตั้งอยู่บนตำแหน่งห่างจากหน้าแปลน 1" ทั้ง 2 ด้าน สำหรับท่อขนาด 4" และสูงกว่า ค่าอัตราส่วนออริฟิซ จะอยู่ระหว่าง 0.10-0.75 และท่อขนาด 3.25 และต่ำกว่าจะมีค่าระหว่าง 0.20-0.70

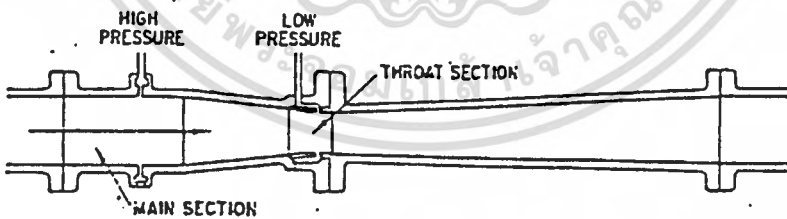
3. Pipe taps การติดตั้งท่อแบบนี้จะเจาะ ณ จุด 2.5 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางท่อ และ 6 เท่าคานหลังแปลน ค่าอัตราส่วนจะเหมือนกับแบบ Flange taps

4. ยังมีการติดตั้งอีก 2 ประเภทคือ แบบ Conner taps ซึ่งนิยมกันในยุโรป โดยติดตั้งที่มุมระหว่างผนังท่อและแผ่นออริฟิซทั้ง 2 ด้าน การแพแบบนี้ต้องใช้หน้าแปลน--ชนิดพิเศษ หรือใช้ Orifice holding rings และอีกประเภทหนึ่งคือ Radius taps ซึ่งคล้ายกับแบบ Vena-contracta คือติดตั้งท่อวัดความดัน ณ จุด 1 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางท่อด้านหน้าแปลน และ 0.5 เท่าคานหลังแปลน

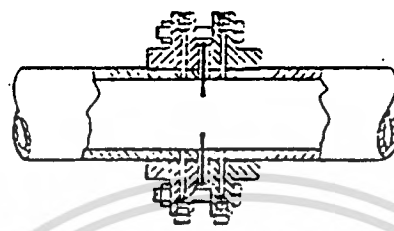
2.1.2 ท่อเวนจูรี

ลักษณะสำคัญของท่อเวนจูรีคือ ความดันที่เกิดจากตัวมัน เมื่อเราต้องการความผิดพลาดในการวัดที่น้อย เนื่องจากของไหลมีความดันต่ำ ไหลแบบกระโชกกระชาก มีการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการไหลอย่างรุนแรง ของไหลมีของแข็งเจือปน ทำให้สัมพันธ์กับความเสียหายต่อผนังท่อ ซึ่งแปรตามกำลัง 5 ของเส้นผ่านศูนย์กลางเปลี่ยนแปลงไป

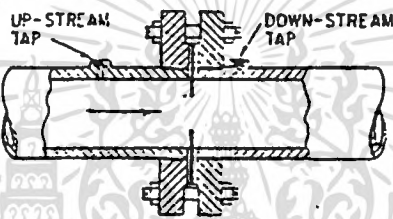
ท่อเวนจูรีประกอบด้วยเข้าเป็นหน่วยเดียวของท่อที่สั้น และตรงกลางนี้เรียวกอตกตามปกติจะใส่ระหว่างหน้าแปลนทั้งสองของท่อ จุดประสงค์เพื่อจะเร่งอัตราการไหลของ--ของไหล และลดแรงดันชั่วขณะ และมีการท่อที่ที่เหมาะสมเพื่อวัดแรงดันแตกต่างระหว่าง--ค้ำหน้าเข้าของของไหลกับตรงคอคอคอคได้ รูปแบบของโครงสร้างแสดงไว้ในรูปที่ 2.1.3 เริ่มจากหน้าแปลนค้ำหน้าไหลเข้า ส่วนแรกจะเป็นทรงกระบอกสั้นๆ ซึ่งเป็นส่วนต่อของท่อก้านไหลเข้า ส่วนนี้อาจถูกขีด หรือหล่อขึ้นเพื่อที่จะวัดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางให้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งแรงดันสถิตย์ของของไหลที่ทางไหลเข้าอาจวัดได้จากรูเจาะที่เจาะที่ข้างท่อ หรืออาจจะวัดจากรูหลายๆรูที่เจาะรอบท่อทางเข้า เพื่อทำเป็นแหวนไพโซมิเตอร์ ซึ่งสามารถต่อแรงดัน--เคียวออกมาได้

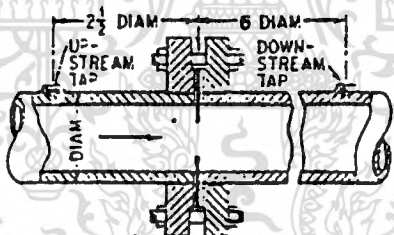
รูปที่ 2.1.3 ท่อเวนจูรี

FLANGE TAPS

VENA CONTRACTA TAPS

PIPE TAPS

รูปที่ 2.1.4 การแทปท่อวัดความดันแบบต่างๆ

บทที่ 3

การคำนวณและการสร้าง

3.1 การคำนวณหา Valve sizing coefficient (C_v)

ของวาล์วควบคุม

จากทฤษฎีของ เบนนูลี Bernoulli's theorem จะได้สมการว่า

$$\frac{v_1^2}{2g} + \frac{P_1}{r} = \frac{v_2^2}{2g} + \frac{P_2}{r} \dots\dots\dots(1)$$

จะได้สมการใหม่เป็น

$$v_2^2 - v_1^2 = 2g(P_1 - P_2)/r \dots\dots\dots(2)$$

จากกฎมวลสารสมมูลย์ กล่าวว่ " ปริมาณการไหลของของไหลที่ผ่านพื้นที่หน้าตัดใดๆ ภายในท่อต่อหนึ่งหน่วยเวลาจะคงที่เสมอ " นั่นคือ

$$A_1 v_1 = A_2 v_2$$

$$\therefore v_1 = \frac{A_2 v_2}{A_1} \dots\dots\dots(3)$$

แทน (3) ใน (2) จะได้ $v_2^2 - (\frac{A_2}{A_1})^2 v_2^2 = 2g(P_1 - P_2)/r$

$$v_2^2 = \frac{2g(\Delta P/G)}{r_w (1 - (\frac{A_2}{A_1})^2)}$$

$$v_2 = \sqrt{\frac{2g}{r_w (1 - (\frac{A_2}{A_1})^2)}} \sqrt{\Delta P/G}$$

ดังนั้นเราจะคำนวณหาอัตราการไหลได้เท่ากับ

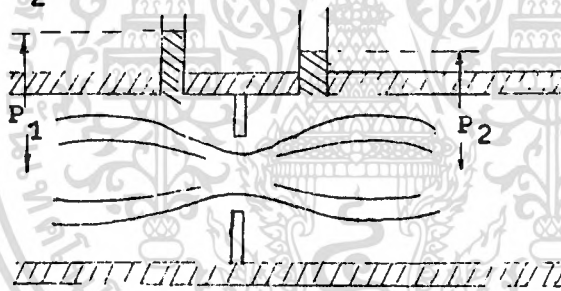
$$Q = A_2 v_2 = A_2 \sqrt{\frac{2g}{r_w (1 - (\frac{A_2}{A_1})^2)}} \sqrt{\Delta P/G}$$
$$Q = \sqrt{\frac{2g A_2^2}{r_w (1 - (\frac{A_2}{A_1})^2)}} \sqrt{\Delta P/G}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$Q = K \sqrt{\Delta P/G} \dots\dots\dots(4)$$

ในที่นี้

- v_1 = ความเร็วของของไหลค้ำหน้าเข้า -ม/วินาที
- g = ความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก-ม/วินาที²
- P_1 = แรงดันสถิตย์-ก.ก./ม² ค้ำหน้าไหลเข้า
- r = ความหนาแน่นของของไหล-ก.ก./ลูกบาศก์เมตร
- r_w = ความหนาแน่นของน้ำ-ก.ก./ลูกบาศก์เมตร
- G = Specific Gravity
- v_2 = ความเร็วของของไหลค้ำหน้าไหลออก-ม/วินาที
- P_2 = แรงดันสถิตย์-ก.ก./ม² ที่ค้ำหน้าไหลออก
- A_1 = พ.ท.หน้าตัดท่อ-ม²
- A_2 = พ.ท.หน้าตัดของออริฟิซ-ม²

รูปที่ 3.1 แสดงลักษณะแรงดัน P_1 และ P_2 เมื่อผ่านออริฟิซ

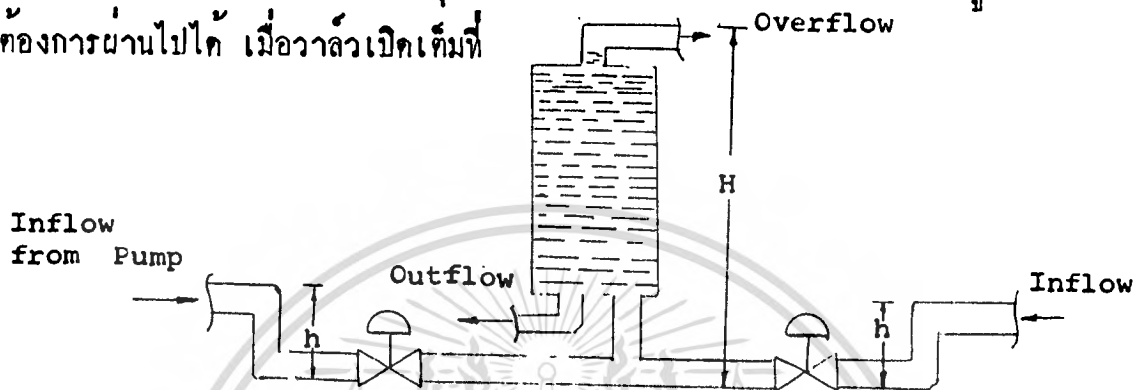
จากสมการที่(4) สำหรับ Control valve แล้วค่า K คือค่า C_v ซึ่งเราจะหาค่า C_v มา คือ ค่า C_v สูงสุด ซึ่งหาจากอัตราการไหลสูงสุด แล้วจะนำค่า C_v นี้ไปเปิดตารางหาค่าขนาดของท่อ (Pipe Size) ที่จะใช้ในระบบ โดยให้ค่า C_v สูงสุดอยู่ในตำแหน่งที่วาล์วเปิด (Valve Opening) 80%

Capacity หรืออัตราการไหลผ่านของวาล์วควบคุม ต้องสัมพันธ์กับตำแหน่งใน Process ที่จะใช้วาล์วไปควบคุม ค่าที่บอกถึงอัตราการไหลผ่านของวาล์วคือค่า C_v

ในการผลิตวาล์วควบคุมทุกแบบ บริษัทผู้ผลิตจะกำหนดขนาดของวาล์วด้วยค่า C_v นี้ ค่า C_v มีหน่วยมาตรฐานเป็น U.S.gallons ของน้ำต่อนาที (ที่อุณหภูมิและความดันมาตรฐาน) โดยที่อัตราการไหลผ่านวาล์วที่เปิดเต็มที่ จะเท่ากับค่า C_v เมื่อมีความดันตกคร่อมวาล์วเท่ากับ 1 psi

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรามีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องหาขนาดของวาล์วควบคุมที่เหมาะสม--
 เพราะว่า ถ้าวาล์วควบคุมมีขนาดใหญ่เกินไป มันจะมีความต้านทานไม่พอที่จะควบคุมการ
 ไหลของของเหลว แต่ถ้าวาล์วควบคุมมีขนาดเล็กเกินไป มันจะไม่ให้การไหลที่สูงพอตาม
 ที่ต้องการผ่านไปได้ เมื่อวาล์วเปิดเต็มที่

รูปที่ 3.2 Plant Model

ดังนั้นจากสมการที่ (4) เราจะได้ สูตรการหขนาดของวาล์ว สำหรับการ
 ไหลของของเหลวดังนี้คือ $Q = C_v \sqrt{\Delta P / G}$

$$\text{นั่นคือ } C_v = Q \sqrt{G / \Delta P}$$

และจากการวิเคราะห์ต่างๆใน Plant Model ที่สร้างขึ้น จะได้อ่า H
 เท่ากับ 6 ฟุต และค่า h เท่ากับ 1.1667 ฟุต และปริมาณน้ำที่ใช้มีอัตราการไหลสูงสุดคือ
 5.28 gpm เนื่องจากน้ำสูง 1 ฟุต แรงกดดันเท่ากับ 0.443 Psi ดังนั้นจะได้อ่า

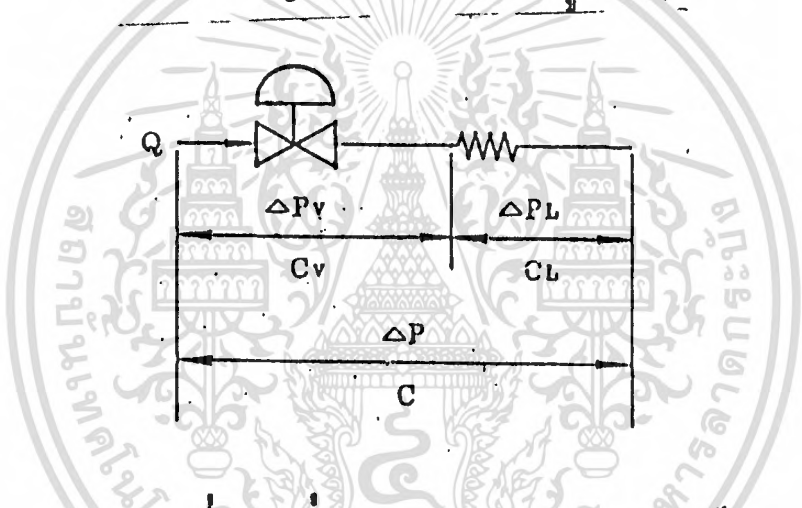
$$P = (6 \text{ ฟุต} - 1.1667 \text{ ฟุต}) (0.433) \text{ Psi} \\ = 2.094 \text{ Psi}$$

$$\text{เพราะฉะนั้น } C_v = Q \sqrt{G / \Delta P} \\ = 5.28 \sqrt{1 / 2.094} = 3.65$$

ดังนั้นวาล์วควบคุมที่ใช้ควรมีค่า C_v เท่ากับ 3.65

เมื่อนำค่า C_v ที่ได้ไปเปิดตาราง (ในภาคผนวก) เพื่อหาขนาดของท่อ
 ที่ทำหน้าที่วาล์วเปิด 80% จะได้อ่านขนาดของท่อเท่ากับ 3/4 นิ้ว

เมื่อเราหาค่า C_v ของวาล์วควบคุมและเปิดตารางหาขนาดของท่อที่จะใช้
 ได้แล้ว ต่อไปเราต้องเลือกชนิดของวาล์วที่จะใช้ให้เหมาะสมกับระบบควบคุมที่ใช้ ใน-
 ระบบควบคุมอัตราส่วนนี้ เราใช้วาล์วควบคุมในการควบคุมอัตราการไหลของน้ำซึ่งท่อตรง
 ที่ใช้มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในไม่เท่ากันตลอดช่วง มีบางช่วงที่เล็กลงซึ่งทำให้เกิด--
 ความต้านทานต่อการไหล เราจะเรียกความต้านทานนี้ว่า "ความต้านทานอนุกรม (Serial
 Resistance) ดังนั้นในระบบการวัดอัตราการไหลจะมีความดันที่ตกคร่อมวาล์วควบคุม
 และความดันเนื่องจากความต้านทานอนุกรม(ในกรณีนี้เราไม่คิดความเสียหายของท่อ ,
 expansion loss และ Bending loss) แสดงได้ดังรูปที่ 3.3

รูปที่ 3.3 ส่วนประกอบของการวัดอัตราการไหล
 สมการสำหรับคำนวณอัตราการไหลผ่านท่อมืดดังนี้

1) อัตราการไหลที่ตำแหน่งวาล์วเปิดใดๆ คือ

$$Q = \frac{C_v}{1.17} \sqrt{\Delta P_v} \dots\dots\dots(1)$$

$$Q = \frac{C_L}{1.17} \sqrt{\Delta P_L} \dots\dots\dots(2)$$

$$Q = \frac{C}{1.17} \sqrt{\Delta P} \dots\dots\dots(3)$$

2) อัตราการไหลที่ตำแหน่งวาล์วเปิดสูงสุด คือ

$$Q_{max} = \frac{C_v \max}{1.17} P_v \min \dots\dots\dots(4)$$

$$Q_{max} = \frac{C_1}{1.17} P_1 \max \dots\dots\dots(5)$$

$$Q_{max} = \frac{C \max}{1.17} P \dots\dots\dots(6)$$

ในที่นี้

Q = อัตราการไหลที่ตำแหน่งวาล์วเปิดใดๆ

P_v = ความดันตกคร่อมที่วาล์ว

P₁ = ความดันตกคร่อมความต้านทานอนุกรม

P = ความดันตกคร่อมตลอดช่วง

C_v = สัมประสิทธิ์การไหลของวาล์ว (ตัวแปร)

C₁ = สัมประสิทธิ์การไหลของความต้านทานอนุกรม (ค่าคงที่)

C = สัมประสิทธิ์การไหลของระบบทั้งหมด (ตัวแปร)

ต่อไปนำสมการ (1)/(4) , (2)/(5) และ

จะได้

$$\frac{Q}{Q_{max}} = \frac{C_v \sqrt{\Delta P_v}}{C_v \max \sqrt{\Delta P_v \min}} \dots\dots\dots(7)$$

$$\frac{Q}{Q_{max}} = \frac{C_1 \sqrt{\Delta P_1}}{C_1 \sqrt{\Delta P_1 \max}} = \sqrt{\frac{\Delta P - \Delta P_v}{\Delta P - \Delta P_v \min}} \dots\dots(8)$$

จากสมการที่ (8) จัดรูปใหม่ได้ดังนี้

$$\Delta P_v = \Delta P - (\Delta P - \Delta P_v \min) \left(\frac{Q}{Q_{max}}\right)^2 \dots\dots(9)$$

จัดรูปสมการที่ (7)ใหม่ โดยแทนค่า ในสมการที่ (9)ลงในสมการที่(7)

จะได้
$$\frac{Q}{Q_{max}} = \frac{C_v \sqrt{\Delta P - (\Delta P - \Delta P_v \min) \left(\frac{Q}{Q_{max}}\right)^2}}{C_v \max \sqrt{\Delta P_v \min}}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(19)

เราจะให้

$$\phi = \frac{Q}{Q_{max}}$$

ดังนั้นจะได้

$$\phi^2 = \frac{C_v^2 (\Delta P - (\Delta P - \Delta P_{v \min})) (\frac{Q}{Q_{max}})^2}{C_{v \max}^2 \Delta P_{v \min}}$$

$$= \frac{C_v^2 \Delta P}{C_{v \max}^2 \Delta P_{v \min} + C_v^2 \Delta P - C_v^2 \Delta P_{v \min}}$$

$$= \frac{1}{\frac{\Delta P_{v \min}}{\Delta P} (\frac{C_{v \max}}{C_v})^2 + 1 - \frac{\Delta P_{v \min}}{\Delta P}}$$

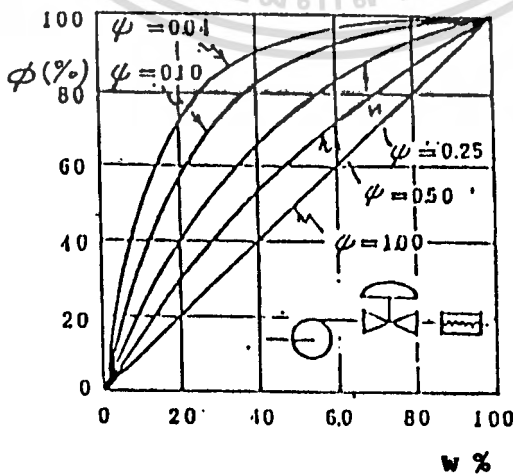
$$w = \frac{C_v}{C_{v \max}}, \quad \psi = \frac{\Delta P_{v \min}}{\Delta P}$$

$$w = \frac{C_v}{C_{v \max}}$$

$$\psi = \frac{\Delta P_{v \min}}{\Delta P}$$

$$\phi = \frac{1}{\sqrt{\frac{\psi}{w^2} + 1 - \psi}}$$

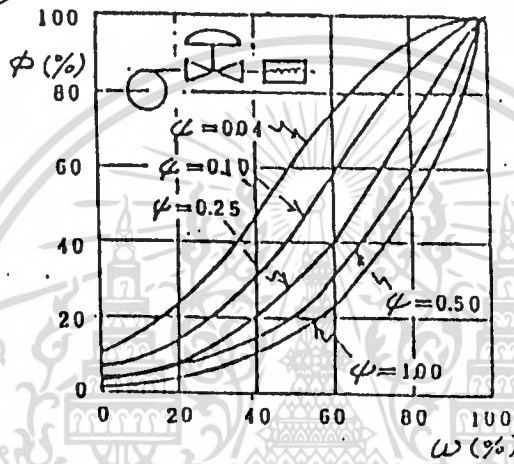
จากสมการที่ (10) เมื่อนำไปวาดกราฟ ระหว่างค่า ϕ และ w ในหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ จะได้กราฟที่แสดงถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของอัตราการไหล เมื่อใส่วาล์วควบคุมเข้าไปในระบบ ดังรูปที่ 3.4

รูปที่ 3.4 กราฟแสดงคุณสมบัติของระบบการไหลเมื่อใส่วาล์วควบคุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากรูปที่ 3.4 จะเห็นได้ว่า ระบบการไหลเมื่อใส่วาล์วควบคุมจะมีลักษณะเป็นแบบการเปิดอย่างรวดเร็ว(Quick Opening) ซึ่งระบบการไหลอย่างนี้เราจะต้องเลือกวาล์วควบคุมเป็นแบบ Equal Percentage ดังรูปที่ 3.5 เพื่อให้การเปิดปิดวาล์วมีลักษณะตรงข้ามกับระบบ ซึ่งทำให้การไหลของระบบถูกชดเชยให้เป็นแบบเชิงเส้น ระบบการไหลที่เป็นแบบเชิงเส้นเท่านั้น จึงจะนำทฤษฎีการวัดอัตราการไหลมาใช้ได้

รูปที่ 3.5 กราฟแสดงลักษณะของวาล์วแบบ Equal Percentage

- 3.2 การคำนวณหาขนาดของแผ่นออริฟิซ สำหรับการไหลของของเหลว
ข้อมูลที่ต้องการสำหรับการคำนวณหาขนาดรูของแผ่นออริฟิซ (Orifice bore)
- 1) อัตราการไหลสูงสุดและเฉลี่ยในหน่วยที่ต้องการ (Maximum and average flow)
 - 2) อุณหภูมิฐาน (Base Temperature) และความถ่วงจำเพาะ (Specific gravity)
 - 3) อุณหภูมิขณะทำการ (Operating Temperature) และความถ่วงจำเพาะ
 - 4) ความหนืด (Viscosity) ของของเหลวที่อุณหภูมิขณะทำการ
 - 5) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในท่อ ซึ่งสามารถหาได้โดยเปิดตารางท่อ
 - 6) ชนิดและพิทช์ของ flanges ซึ่งมีแผ่นออริฟิซถูกติดตั้งอยู่ภายใน
 - 7) แบบโครงร่างและขนาด (Dimentional) ของท่อซึ่งแผ่นออริฟิซจะถูกติดตั้งเข้าไป และชนิดของ fittings และวาล์วบนคาน์ไหลเข้าของแผ่นออริฟิซ
 - 8) ชนิดของเครื่องมือวัด (Meter body) ที่จะใช้ (แบบปรอทหรือแบบแห้ง ถ้าเป็นแบบปรอท เราต้องมีค่าความถ่วงจำเพาะของของเหลวเหนือปรอท และในท่อที่ท่อออกมา
 - 9) วัสดุที่ใช้ทำแผ่นออริฟิซ

อัตราการไหลจะคำนวณในหน่วย gph (gallons per hour) ที่ 60 °F การคำนวณต่อไปจะยึดถือตามนี้ วิธีคำนวณหาขนาดรูแผ่นออริฟิซมีอยู่ 3 วิธี ซึ่งแตกต่างกันตามความเที่ยงตรง (accuracy) ที่ต้องการ ดังนี้คือ

1) วิธีคำนวณแบบประมาณ (Approximation) วิธีนี้จะให้ขนาดรูภายในช่วง $\pm 5\%$ ของขนาดรูที่แท้จริง และสามารถใช้ได้กับการแปลแบบ Vena-contracta หรือแบบ flange สำหรับวิธีนี้เราจะไม่หาค่าตัวประกอบออริฟิซ (Orifice factor ; S_0) หรือตัวเลขเรย์โนลด์ (Reynolds number ; R_D) แต่จะหาค่าอัตราส่วนออริฟิซ (Orifice Ratio ; $\frac{d}{D}$) จากตารางโดยใช้ตัวประกอบแก้ไข (Correction factor ; F_u)

2) วิธีคำนวณแบบตัวเลข (Nominal Calculation) วิธีนี้จะให้ขนาดรูภายในช่วง $\pm 2\%$ ของขนาดรูที่แท้จริง และ จะให้การคำนวณที่แท้จริงอย่างสมบูรณ์ โดยมีการหาค่าตัวประกอบออริฟิซ (S_0) แต่จะใช้ตัวเลขเรย์โนลด์เท่ากับ 500 000 โดยไม่ต้องคำนวณหา R_D ที่ถูกต้อง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์อื่นใด ถ้าหากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม หรือต้องการให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) วิธีคำนวณแบบถูกต้อง (Precise Calculation) วิธีนี้จะให้ขนาดที่ถูกต้อง โดยจะมีการคำนวณหาค่าตัวประกอบออริฟิซ (S_0) และค่าตัวเลขเรย์โนลด์ (Re_D) ที่แท้จริง ส่วนกรณีการไหลแบบ Vena-contracta จะต้องใช้ตัวประกอบแก้ไขที่เหมาะสม ถ้าการไหลทางคานไหลออก (Downstream) ไม่ได้อยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้องตามหลักการไหล สำหรับการไหลแบบจำลองอัตราส่วนที่เราได้สร้างขึ้น เราใช้ของเหลวที่สมกันคือ น้ำกับน้ำ ซึ่งเราจะวัดอัตราส่วนจาก อัตราการไหลของน้ำทั้ง 2 สายแล้วนำมาเทียบอัตราส่วนกัน แบบจำลองระบบควบคุมอัตราส่วนที่ใช้ มีข้อมูลต่างๆ สำหรับการคำนวณขนาดของออริฟิซดังนี้คือ

- 1) อัตราการไหลสูงสุดเท่ากับ 5.28 gpm
- 2) อุณหภูมิขณะทำการเท่ากับ 100 F และความดันจำเพาะเท่ากับ 1
- 3) อุณหภูมิฐานเท่ากับ 60 F และความดันจำเพาะเท่ากับ 1
- 4) ขนาดท่อเท่ากับ 3/4 นิ้ว Schedule 40 (ดู Table 5, ภาคผนวก) และค่า ID (Inside diameter) เท่ากับ 0.687 นิ้ว
- 5) การไหลแบบรูแยกความดันหน้าจาน (Orifice flange) เท่ากับ 1 นิ้ว Ser.30 ชนิด welded neck
- 6) ท่อตรงจากจุดหักมุม สำหรับติดตั้งแผ่นออริฟิซ ยาวเท่ากับ 33 นิ้ว
- 7) ชนิดของเครื่องมือวัดแบบแห้ง (Dry type) มีความดันต่ำเท่ากับ 100 นิ้วน้ำ
- 8) แผ่นออริฟิซใช้ชนิด 316 stainless steel

3.2.1 วิธีที่ 1 วิธีคำนวณแบบประมาณ

ขั้นแรกเราจะต้องหาค่าอัตราส่วนออริฟิซที่มากที่สุดที่จะใช้ได้กับขนาดท่อตรงที่เราเลือกมาจากการออกแบบว่าลวควบคุม จากข้อมูลข้างต้น เรามีท่อตรงยาว 33 นิ้วสำหรับติดตั้งแผ่นออริฟิซ ความยาว 33 นิ้วนี้เท่ากับ 44 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางท่อ (จากข้อมูลข้อ 4, $33 \times 4/3 = 44$) อ้างถึงรูป 3.ก ในภาคผนวก จะเห็นว่า ความยาว 33 นิ้วนี้จะมากกว่าค่าความยาวที่ต้องการ (เพราะ 33 นิ้วเท่ากับ 44 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลาง แต่จากข้อมูลข้อ 4 ต้องการเพียง 40 เท่า) สำหรับอัตราส่วนออริฟิซที่เป็นไปได้สูงสุด-- ดังนั้นเราควรจะให้ความยาวท่อคานเข้า จากมุมโค้งไปถึงแผ่นออริฟิซเป็น 40 เท่าของ-- เส้นผ่าศูนย์กลางของท่อ และคานออกเป็น 4 เท่า ในการติดตั้งแบบนี้ " ความแตกต่าง

Differential)" จะถูกพิจารณา, ตรวจสอบตารางที่ 2 (Table 2) ในภาคผนวกจะได้
 ว่า ตัวประกอบแก้ไขช่วงความแตกต่าง สำหรับ 100 นิ้วน้ำ เท่ากับ 2.15 , ตัวประกอบ
 แก้ไขสำหรับ ถ.พ. เท่ากับ 1 ที่ 60° F และอุณหภูมิขณะทำการ (100°) เท่ากับ 0.994
 (จากตาราง 10 ในภาคผนวก) และจากตาราง 11 ในภาคผนวก, Note 3 , จะได้ตัว--
 ประกอบแก้ไขสำหรับเครื่องมือวัดแบบแห้ง เท่ากับ 1.039

ดังนั้นเราจะได้อัตราการไหลสูงสุดในหน่วย gph พร้อมกับชดเชยค่าความผิดพลาด
 ต่างๆแล้วเท่ากับ

$$\frac{5.28 \text{ gpm } 60 \text{ min/hr}}{2.15 \cdot 0.994 \cdot 1.034} = 142.67 \text{ gph}$$

นำอัตราการไหลสูงสุดที่ได้ใหม่นี้ไปตรวจกับตารางที่ 11 ในภาคผนวกสำหรับ
 ท่อขนาด 3/4 นิ้ว schedule 40 เพื่อหาค่าอัตราส่วนอริฟิซ ซึ่งจากตารางที่ 11 จะได้
 ค่าอัตราส่วนอริฟิซอยู่ระหว่าง 50% - 55% และโดยวิธี Interpolation จะได้อัตรา
 ส่วนอริฟิซ เท่ากับ 51.4 %

ดังนั้น เส้นผ่าศูนย์กลางภายในของอริฟิซแบบประมาณ

มีค่าเท่ากับ ID ของท่อ × อัตราส่วนอริฟิซ

$$= 0.687 \times 0.514$$

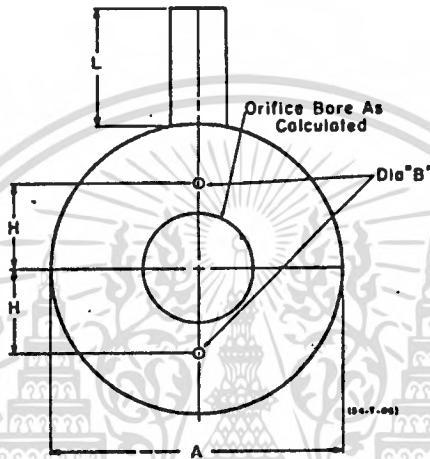
$$= 0.353 \text{ นิ้ว}$$

สำหรับวิธีการคำนวณหาขนาดรูของแผ่นอริฟิซของระบบควบคุมอัตราส่วนนี้
 จะใช้วิธีที่ 1 เพียงวิธีเดียว เนื่องจากข้อมูลใน Handbook สำหรับท่อขนาด 3/4 นิ้วนี้
 มีไม่เพียงพอที่จะใช้คำนวณในวิธีที่ 2 และ 3 แต่ค่าของขนาดรูที่ได้จากวิธีที่ 1 ก็เพียงพอ
 สำหรับระบบควบคุมอัตราส่วนของเราแล้ว เมื่อได้ขนาดรูของแผ่นอริฟิซแล้ว ดังนั้น
 จะต้องคำนวณหาขนาดของแผ่นอริฟิซเป็นขั้นต่อไป

3.2.2 วิธีคำนวณหาขนาดของแผ่นออริฟิซ(Orifice Plate dimension)

เพื่อที่จะทำแผ่นออริฟิซให้สมบูรณ์ สำหรับใช้ในการติดตั้งระบบ สิ่งที่จะต้องหา

- เพิ่มขึ้นอีกคือ
- 1) เส้นผ่าศูนย์กลางภายนอกของแผ่นออริฟิซ(Outside diameter ; A)
 - 2) ตำแหน่งและขนาดของ Drain หรือ Weep hole(H, Dia " B ")
 - 3) ความยาวของช่วงแท่ง(Identification tab;L)

รูปที่ 3.6 . Orifice Plate Dimensions

ขนาดทั้ง 3 อย่างนี้หาได้จากสูตร และรูปที่ 3.6 ดังนี้คือ

A = (เส้นผ่าศูนย์กลางของ Flange Bolt Circle) - (เส้นผ่าศูนย์กลางของ Flange Bolt Hole)

L = อย่างน้อย 3" สำหรับท่อขนาดเล็กไปจนถึงท่อขนาด 3" นิ้ว และอย่างน้อย 5" สำหรับท่อขนาดตั้งแต่ 3 1/2" นิ้วขึ้นไป

H = (เส้นผ่าศูนย์กลางภายในของท่อ) - (Dia " B ")

2

ตารางสำหรับหาค่า Dia " B " มีดังนี้

ขนาดท่อ(นิ้ว)	Dia " B " (นิ้ว)
1 1/2 ถึง 4	1/16
5 และ 6	3/32
8, 10 และ 12	1/8
14 ถึง 20	5/32

สำหรับ Dia " B " ในการทำจะเจาะเพียงรูเดียว นั่นคือรูบนสำหรับการไหลของของเหลว และรูล่างสำหรับการไหลของก๊าซหรือน้ำ แต่ถ้าขนาดรูออร์ทิซมีขนาด $7/8$ นิ้ว หรือเล็กกว่าไม่ต้องเจาะรู " B "

ดังนั้นสำหรับแผ่นออร์ทิซของเรามีขนาดรูเท่ากับ 0.353 นิ้ว ซึ่งน้อยกว่า $7/8$ นิ้ว จึงไม่ต้องเจาะรู " B " ค่า H จึงไม่จำเป็นต้องหา สำหรับค่า L เลือกใช้เท่ากับ 3 นิ้ว ส่วนค่า A เรามีค่าขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของ Flange Bolt Circle เท่ากับ 2 นิ้ว และค่าเส้นผ่าศูนย์กลางของ Flange Bolt Hole $3/4$ นิ้ว ดังนั้นค่าเส้นผ่าศูนย์กลางภายนอกของแผ่นออร์ทิซ (A) เท่ากับ $1\frac{1}{4}$ นิ้ว

สำหรับความหนาของขอบออร์ทิซต้องไม่เกิน $1/10$ นิ้ว สำหรับขนาดท่อตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึง ขนาด 3 นิ้ว และไม่เกิน $1/8$ นิ้ว สำหรับท่อขนาด 4 ถึง 12 นิ้ว ถ้าค่าความหนาของแผ่นเกินกว่าที่กำหนดนี้ จะต้องบากมุมเป็นมุม 45° เพื่อให้ได้ความหนาตามที่ต้องการ เช่น

จากข้อมูลทั้งหมดที่คำนวณมานี้ เราสามารถนำไปเป็นข้อมูล สำหรับการกลึงแผ่นออร์ทิซ ซึ่งต้องใช้เครื่องกลึงที่มีระบบคอมพิวเตอร์ช่วยในการกลึง ค้วยเหตุนี้ทำให้ต้นทุนสำหรับการทำ หรือซื้อ แผ่นออร์ทิซมีราคาสูงมาก ดังนั้นระบบควบคุมอัตราส่วนที่ใช้ จึงใช้ท่อเวนจูรี่ที่มีอยู่แล้วแทนแผ่นออร์ทิซ

อุปกรณ์อีกอย่างหนึ่งที่ต้องคำนวณหาขนาดที่ต้องการใช้คือ อุปกรณ์เปลี่ยนสัญญาณ (Transmitter) .. ซึ่งในระบบควบคุมอัตราส่วนนี้ใช้แบบ D/P cell ที่อาศัยความดันต่างจากแผ่นออร์ทิซ มาเปลี่ยนเป็นสัญญาณไฟฟ้า (4-20 mA) การคำนวณหาขนาดของอุปกรณ์--เปลี่ยนสัญญาณจะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

3.3 การคำนวณหาช่วง(Range)ของอุปกรณ์เปลี่ยนสัญญาณ ที่ใช้

การคำนวณหาช่วงของอุปกรณ์เปลี่ยนสัญญาณคือการหา Specification ของ Transmitter ซึ่งกำหนดจาก P สำหรับอุปกรณ์เปลี่ยนสัญญาณที่ใช้ในระบบนี้มีอยู่ 2 ชนิด คือที่ใช้วัตรระดับน้ำจนถึงผสม และที่ใช้วัตรอัตราการไหลของน้ำ

3.3.1 การคำนวณหาช่วงของอุปกรณ์เปลี่ยนสัญญาณที่ใช้วัตรระดับน้ำในถัง จากรูปที่ 3.2 จะได้ h เท่ากับ 6 ฟุต เท่ากับ 1.83 เมตร(ความสูงถึงผสม) ดังนั้น $\Delta P = r_w h$

$$\Delta P = 10^3 \times 1.83 = 1.83 \times 10^3 \text{ ก.ก./ตารางเมตร}$$

นั่นคือ ต้องใช้ช่วงของอุปกรณ์เปลี่ยนสัญญาณสำหรับวัตรระดับน้ำเท่ากับ

$$1.83 \times 10^3 \text{ ก.ก./ตารางเมตร}$$

3.3.2 การคำนวณหาช่วงของอุปกรณ์เปลี่ยนสัญญาณที่ใช้วัตรอัตราการไหลของน้ำ

จากสมการที่ (4) จะได้ว่า $Q = K\sqrt{\Delta P/G}$
หรือ $\Delta P = \frac{Q^2 G}{K^2} \dots \dots \dots (5)$

เราจะหาช่วงของอุปกรณ์เปลี่ยนสัญญาณได้จากสมการ(5)

โดยที่ $K = \frac{2gA_2^2}{r_w \left(1 - \left(\frac{A_2}{A_1}\right)^2\right)}$

ซึ่งค่า A_1 เป็นพื้นที่หน้าตัดของท่อ(ตารางเมตร) และหาได้จากกรอกแบบ วาล์วควบคุม ส่วน A_2 เป็นพื้นที่หน้าตัดของออริฟิซ(ตารางเมตร)ซึ่งหาได้จากกรอกแบบ แฉนออริฟิซ

ดังนั้น เราจะได้ $A_1 = \frac{\pi}{4} D^2 = \frac{\pi}{4} \left(\frac{3}{4} \times \frac{2.54}{100}\right)^2$
 $= 2.85 \times 10^{-4}$ ตารางเมตร
 $A_2 = \frac{\pi}{4} d^2 = \frac{\pi}{4} \left(0.353 \frac{2.54}{100}\right)^2$
 $= 0.63 \times 10^{-4}$ ตารางเมตร

(27)

เพราะฉะนั้น

$$K = \frac{2 \cdot 10 \cdot (0.63 \cdot 10^{-4})^2}{\sqrt{10^3 \times \left(1 - \frac{0.63}{2.85}\right)^2}}$$
$$= 0.914 \times 10^{-5}$$

Q = อัตราการไหลสูงสุด 5.28 gpm = 0.33×10^{-3} ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

ดังนั้น

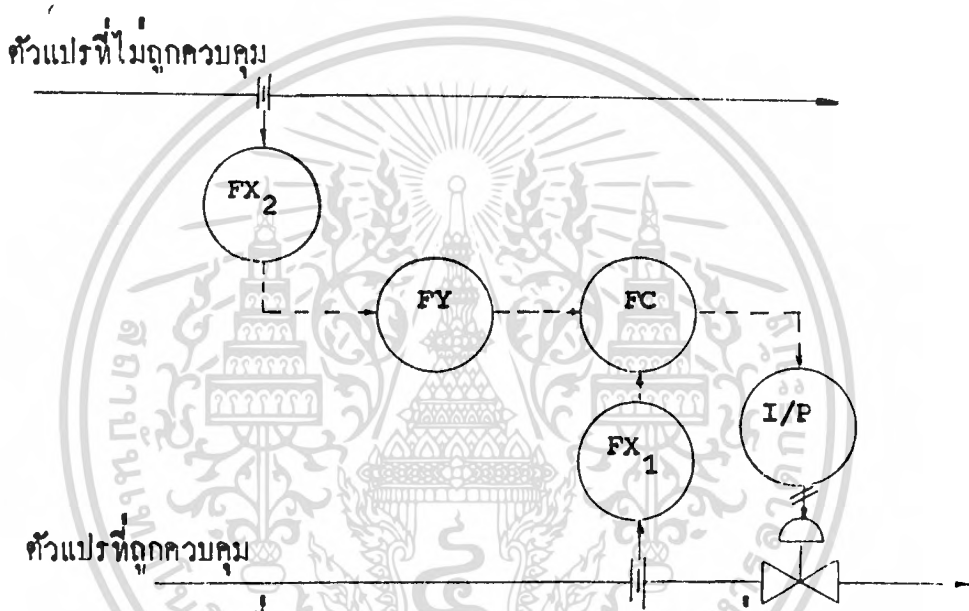
$$P = \frac{(0.33 \times 10^{-3})^2 \times 1}{(0.914 \times 10^{-5})^2} = 1.33 \times 10^3 \text{ ก.ก./ตารางเมตร}$$

นั่นคือ เราจะใช้ช่วงของอุปกรณ์เปลี่ยนสัญญาณ สำหรับวัดอัตราการไหลของน้ำ เท่ากับ 1.33×10^3 ก.ก./ตารางเมตร

3.4 การออกแบบ ระบบการควบคุม(Control loop)

ในการควบคุมแบบอัตราส่วน ตัวแปรที่ถูกควบคุม จะไ้มาจากอัตราส่วนของตัวแปรที่ถูกวัด 2 ตัว(Measured Variables)โดยที่อัตราการไหลของตัวแปรตัวหนึ่ง จะถูกควบคุมให้เปลี่ยนแปลงไป เป็นอัตราส่วนอัตราการไหลของตัวแปรอีกตัวหนึ่ง ที่มีอัตราการไหลคงที่ ลักษณะของลูปควบคุม แบบอัตราส่วน แสดงได้ดังรูปที่ 3.7

รูปที่ 3.7 ลักษณะของลูปควบคุมแบบอัตราส่วน

$$\text{ตัวแปรที่ถูกควบคุม} = K (\text{ตัวแปรที่ไม่ถูกควบคุม})$$

K = Ratio Constant

FX₁ = Flow Transmitter ของของเหลวที่ถูกควบคุม

FX₂ = Flow Transmitter ของของเหลวที่ไม่ถูกควบคุม

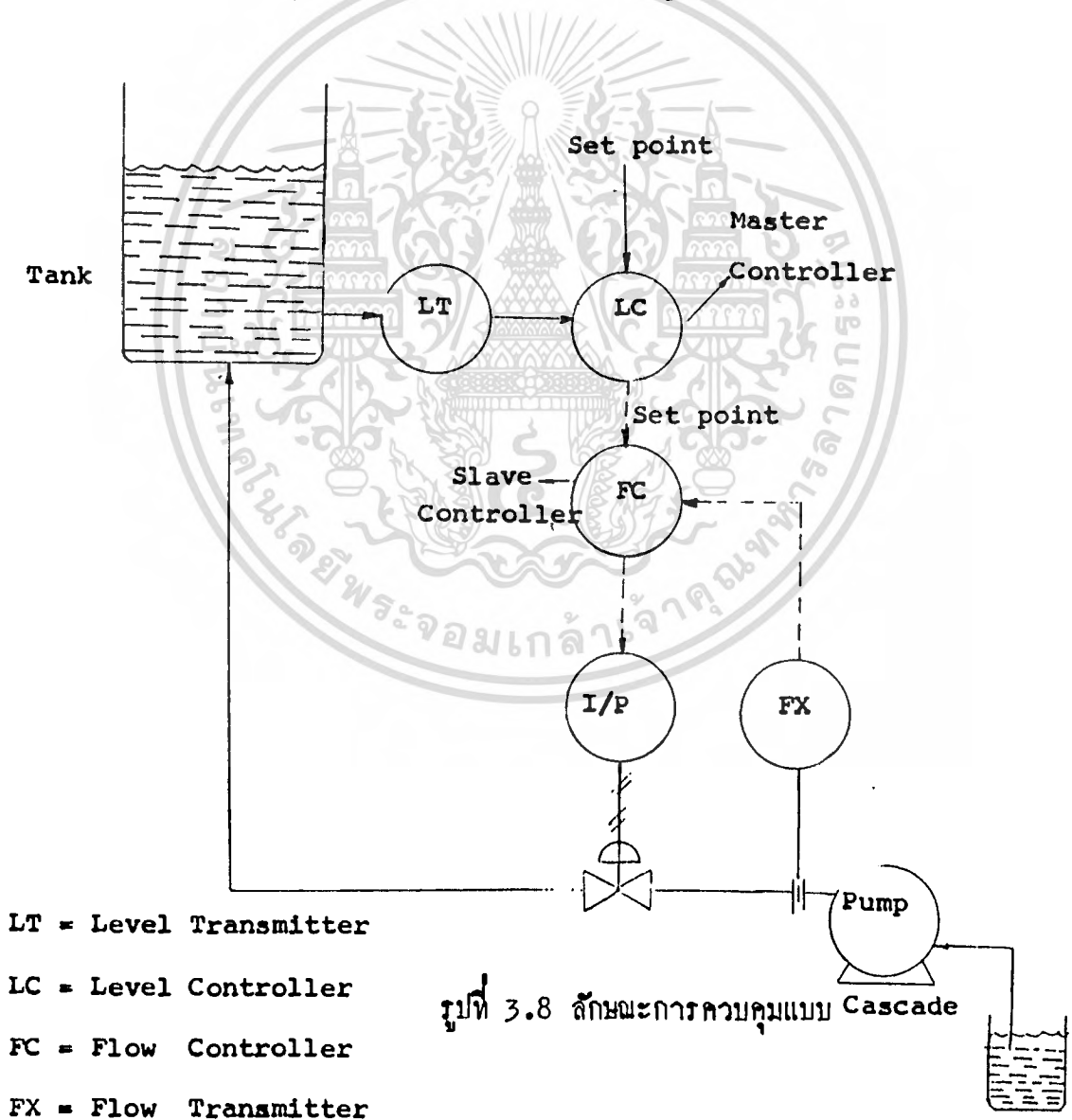
FY = Ratio setter

FC = Flow Controller

I/P = Current To Pressure

ในทางปฏิบัติที่ใช้งานกันในอุตสาหกรรม ของเหลวที่ไม่ถูกควบคุม จะทำให้ถูกควบคุมด้วยก็ได้ เพื่อให้ระบบการควบคุมมีประโยชน์ในการใช้งานเพิ่มมากขึ้น ซึ่งตัวแปรที่ไม่ถูกควบคุมนี้ จะถูกควบคุมโดยลูปควบคุมอื่นอีกลูปหนึ่ง

ในโครงการนี้ได้เพิ่มลูปการควบคุมขึ้นอีก 1 ลูป เป็นลูปการควบคุมแบบ Cascade Control ลูปที่เพิ่มขึ้นนี้ใช้ในการควบคุมระดับของเหลวที่ผสมในถังผสมได้ ทำให้ระบบมีลักษณะเป็นลูปการควบคุมหลายตัวแปร (Multiple Variable Control Loop) ลักษณะการควบคุมแบบ Cascade แสดงไว้ดังรูปที่ 3.8

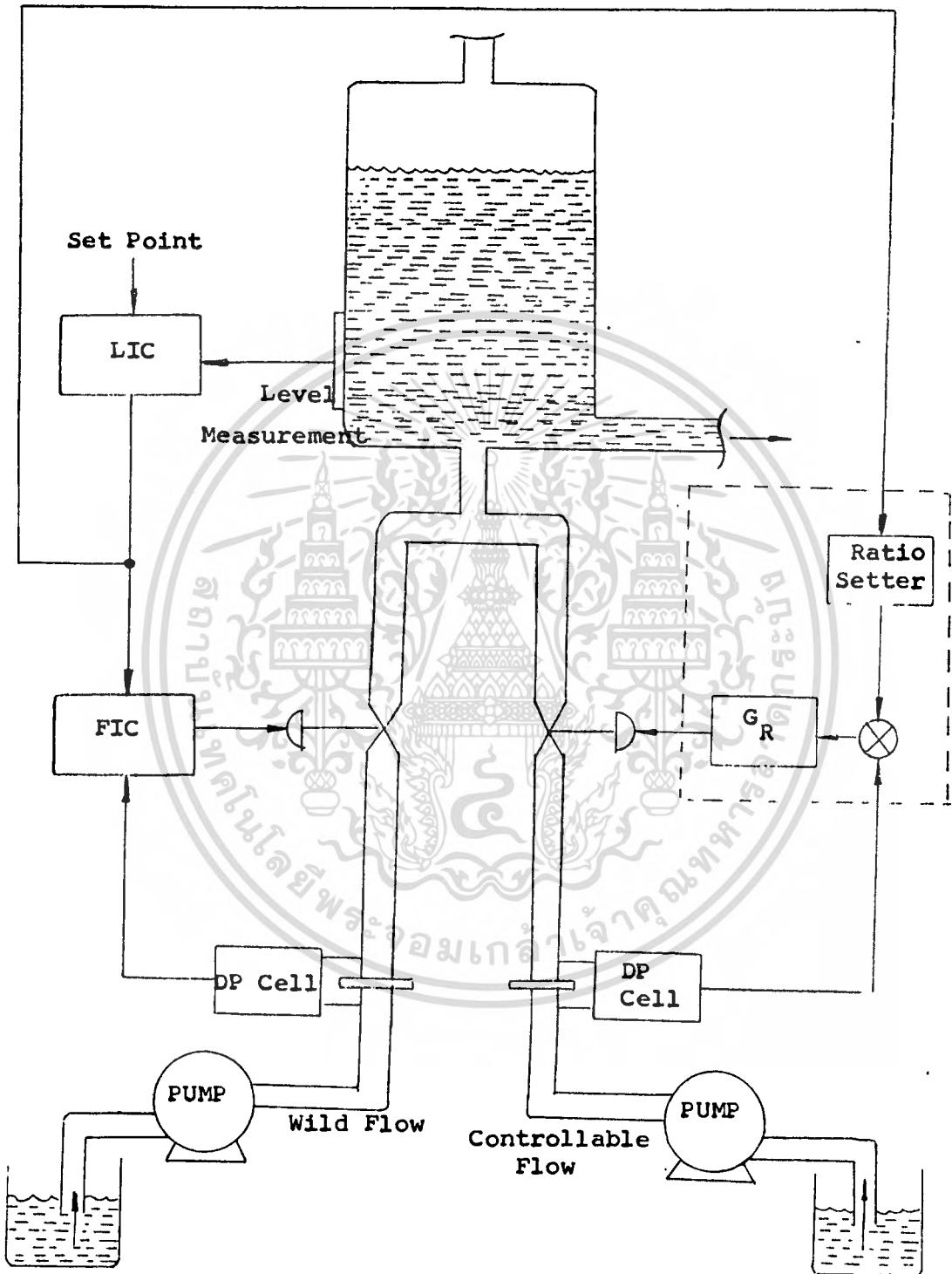
รูปที่ 3.8 ลักษณะการควบคุมแบบ Cascade

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบควบคุมแบบเป็นลำดับ (Cascade) นี้ จะใช้ตัวควบคุม 2 ตัว ในการควบคุม ซึ่งตัวควบคุมทั้ง 2 ตัวจะต่อกันในลักษณะอนุกรม โดยมีลักษณะพิเศษของการควบคุมคือ เอาต์พุต(Output) ของตัวควบคุมตัวหนึ่งจะเป็นค่าที่ตั้งไว้ให้กับตัวควบคุม อีกตัวหนึ่ง จากรูปที่ 3.8 ตัวแปรตัวแรกคือ ระบายน้ำในถังผสม ซึ่งถูกควบคุมโดยตัวควบคุมหลัก(Master Controller (LC)) แต่เอาต์พุตของ LC ไม่ได้ถูกส่งไปควบคุมวาล์วควบคุมโดยตรง แต่ถูกส่งไปเป็นค่าที่ตั้งไว้ให้กับ ตัวควบคุมรอง(Slave Controller) และเอาต์พุตของตัวควบคุมรอง จะเป็นตัวส่งสัญญาณไปควบคุมวาล์วควบคุมของท่อของของเหลวที่จ่ายให้แก่ถังผสม

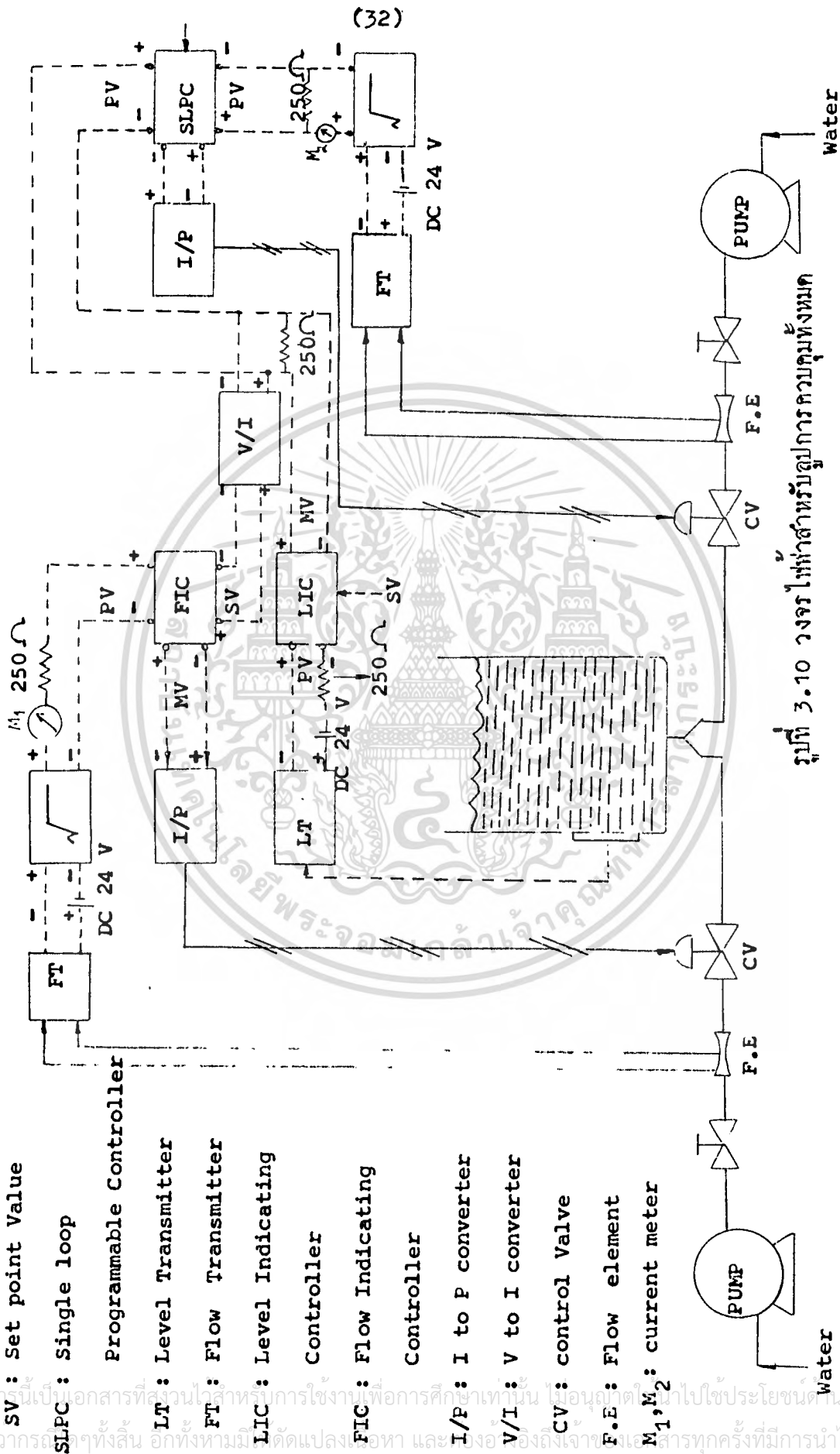
เหตุผลที่เราเพิ่มการควบคุมแบบเป็นลำดับขึ้นมาก็เพราะว่า ในทางอุตสาหกรรม เมื่อมีการผสมสารแล้ว สารผสมจะถูกนำไปเก็บไว้ในถังพัก เพื่อนำไปใช้งานต่อไป ถ้าหากไม่มีการควบคุมระดับของสารผสมในถังพักแล้ว เราจะไม่รู้ว่า เมื่อไรสารผสมในถังพักนั้นจะหมดไป หรือต่ำกว่าระดับที่อาจเป็นอันตราย เพราะถังพักส่วนใหญ่นั้นเป็นถังทึบไม่สามารถมองเห็นระดับของสารที่อยู่ในถังได้

จากหลักการควบคุมทั้ง 2 แบบที่กล่าวมาแล้ว เราจะนำมาใช้รวมกันเป็นหลักการควบคุมหลายตัวแปร ซึ่งจะนำมาใช้ในระบบจำลองที่สร้างขึ้น ซึ่งมีลักษณะการทำงานดังในรูปที่ 3.9 และวงจรไฟฟ้าสำหรับหลักการควบคุมทั้งหมด แสดงในรูปที่ 3.10

รูปที่ 3.9 ลักษณะระบบจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.10 วงจรไฟฟ้าสำหรับปฏิบัติการควบคุมทั้งหมด

- SV: Set point Value
- SLPC: Single loop Programmable Controller
- LT: Level Transmitter
- FT: Flow Transmitter
- LIC: Level Indicating Controller
- FIC: Flow Indicating Controller
- I/P: I to P converter
- V/I: V to I converter
- CV: control Valve
- F.E: Flow element
- M₁, M₂: current meter

3.5 การออกแบบโปรแกรมควบคุมสำหรับเครื่อง

ในส่วนควบคุมของแบบจำลอง จะใช้ตัวควบคุมแบบโปรแกรมได้ (programmable controller) 1 ตัว ในรูปการควบคุมของการควบคุมอัตราส่วน ตัวควบคุมแบบโปรแกรมได้มีฟังก์ชันการทำงานให้เลือกหลายรูปแบบ ในตัวควบคุมจะมีแพ็คเกจ (package) โปรแกรมซอฟต์แวร์ (software) สำเร็จรูปอยู่ซึ่งเรียกว่าแผ่นเวเฟอร์ (wafer) ซึ่งที่ใช้งานจะมีอยู่ 3 ชนิดคือ

- 1) เวเฟอร์รับข้อมูล (Inout wafer) เป็นเวเฟอร์ที่ใช้สำหรับรับข้อมูลคือสัญญาณจากส่วนระบบ (Process)
- 2) เวเฟอร์ที่ทำหน้าที่ควบคุมและคำนวณ (Control/Computing wafer) เป็นเวเฟอร์ที่ใช้สำหรับทำการประมวลผลสัญญาณและคำนวณค่าต่างๆ และทำหน้าที่เป็นตัวควบคุมแบบ PID (PID Controller) ของการควบคุมอัตราส่วน
- 3) เวเฟอร์ส่งข้อมูล (Output wafer) เป็นเวเฟอร์ที่ใช้สำหรับส่งข้อมูลที่ถูกรประมวลผลแล้วโดยเวเฟอร์ชนิดที่ 2 ออกสู่ภายนอก

ในการที่จะใช้ตัวควบคุมแบบนี้ ทำการควบคุมระบบให้ได้ผลตามที่ต้องการนั้น จำเป็นต้องมีการต่อแผ่นเวเฟอร์ ทั้ง 3 ชนิดที่กล่าวมาข้างต้น เข้าด้วยกัน โดยเขียนโปรแกรมเชื่อมต่อขึ้นมา

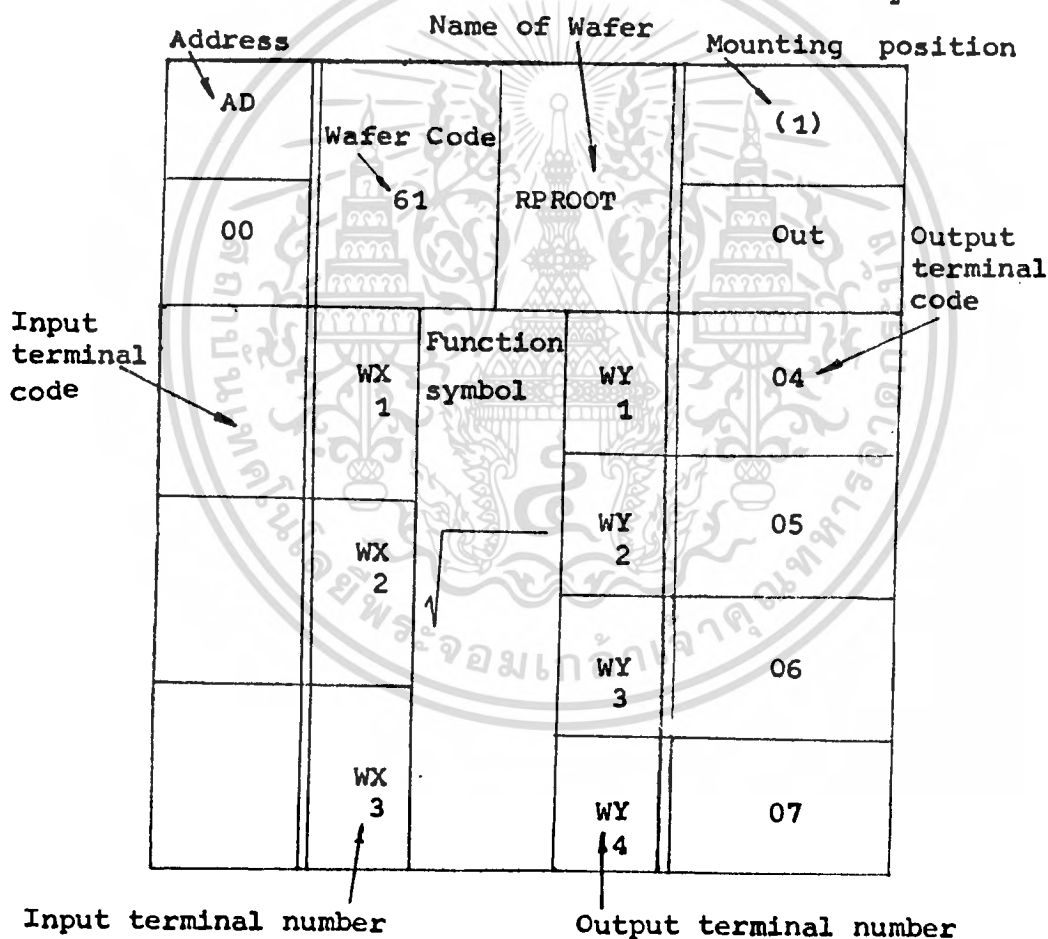
ดังนั้นเราจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงวิธีการใช้แผ่นเวเฟอร์เหล่านี้ ให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะทำการเขียนโปรแกรมควบคุมระบบได้

3.5.1 วิธีใช้แผ่นเวเฟอร์ของเครื่อง Compact Controller F

1. เวเฟอร์

เครื่อง Compact Controller F ถูกออกแบบมาให้ใช้ได้กับการควบคุม
 ลูบควบคุมโดยไม่ต้องมีความรู้เกี่ยวกับซอฟต์แวร์ แผ่นเวเฟอร์ จะทำหน้าที่รับข้อมูล, คำนวณ
 และส่งสัญญาณไปควบคุม แผ่นเวเฟอร์ 1 แผ่นจะสามารถรับอินพุตได้สูงสุด 3 อินพุต และ
 ส่งผลที่ได้จากการคำนวณออกทางเอาต์พุตได้สูงสุด 4 เอาต์พุต

ความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆบนแผ่นเวเฟอร์ แสดงไว้ในรูปที่ 3.11

รูปที่ 3.11 ตัวอย่างของสัญลักษณ์บนแผ่นเวเฟอร์

แผ่นเวเฟอร์ชนิดต่างๆที่ใช้ใน Compact Controller F มีรายละเอียดเพิ่มเติมดังนี้

-เวเฟอร์รับข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

- 1) เวเฟอร์รับข้อมูลจากภายนอก(External input wafer)
- 2) เวเฟอร์สัญญาณภายใน(Internal signal wafer)

เวเฟอร์รับข้อมูลนี้เป็นเวเฟอร์ ที่ทำหน้าที่ส่งสัญญาณอินพุตจากภายนอกหรือสัญญาณภายในที่ถูกสร้างขึ้นภายในเครื่องไปยังเวเฟอร์ควบคุม เพื่อทำการเปลี่ยนแปลงค่าคงที่ต่างๆ , โหมดของการทำงาน และข้อมูลเตือนข้อผิดพลาด

-เวเฟอร์ควบคุมและคำนวณ แบ่งเป็น 2 ประเภท

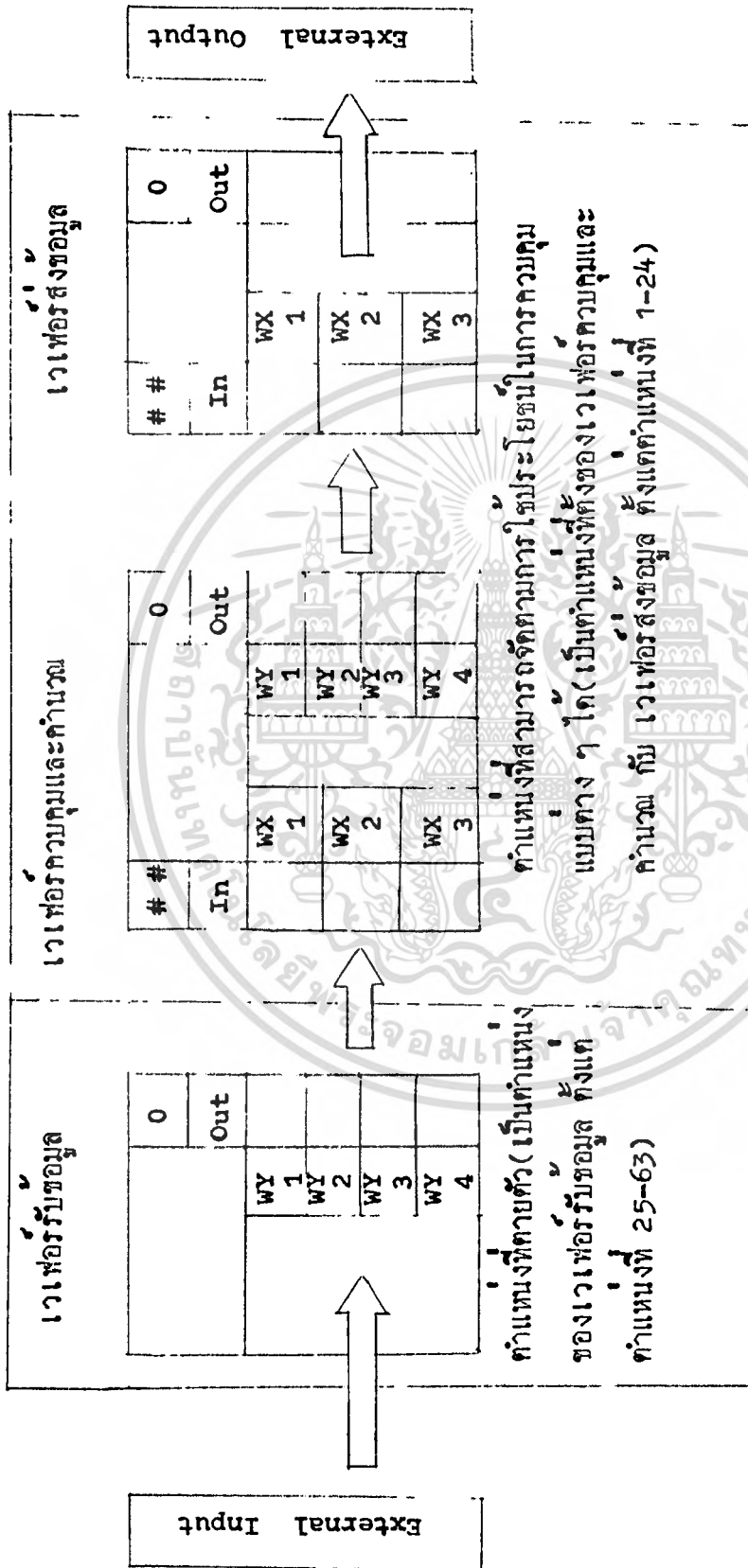
- 1) เวเฟอร์ควบคุม ทำหน้าที่เป็นตัวควบคุมแบบ PID และตัวตั้งค่าอัตราส่วน
- 2) เวเฟอร์คำนวณ ทำหน้าที่เป็นหน่วยคำนวณสัญญาณอนาล็อก

-เวเฟอร์ส่งข้อมูล เป็นเวเฟอร์ที่ใช้สำหรับส่งข้อมูลที่ถูกระมวลผลโดย--

เวเฟอร์ควบคุมและคำนวณ หรือข้อมูลของเวเฟอร์รับข้อมูลโดยตรงออกสู่ภายนอก

ทิศทางการเคลื่อนที่ของข้อมูลในตัวควบคุมแสดงได้ ดังในรูปที่ 3.12

ฟังก์ชันของการคำนวณและการควบคุมที่ต้องการ ถูกกระทำโดยการเชื่อมต่อแผ่นเวเฟอร์เหล่านี้ด้วยโปรแกรมซอฟต์แวร์ แผ่นเวเฟอร์ทั้งหมดจะถูกติดตั้งไว้ในคอสมินท์-ทั้งหมด 63 คอสมินท์ โดยเวเฟอร์รับข้อมูล จะถูกติดตั้งไว้ที่ตำแหน่งตายตัวคือ ระหว่างตำแหน่งที่ 25 ถึงตำแหน่งที่ 63 ส่วนเวเฟอร์ควบคุมและคำนวณ ถูกติดตั้งไว้ในตำแหน่งระหว่างตำแหน่งที่ 1 ถึงตำแหน่งที่ 24 และเวเฟอร์รับข้อมูลถูกติดตั้งไว้ในตำแหน่งที่เหลือ โดยการต่อขั้วอินพุตและเอาต์พุตของแผ่นเวเฟอร์เหล่านี้เข้าด้วยกันตามแบบการทำงานที่เราต้องการ แล้วข้อมูลที่ถูกส่งเข้ามาในเครื่องจะถูกทำการประมวลผลและคำนวณจนเสร็จ และจะถูกส่งออกไปรออยู่ที่ขั้วเอาต์พุตของเครื่อง เพื่อนำไปเป็นสัญญาณควบคุมในระบบต่อไป

รูปที่ 3.12 การเคลื่อนที่ของข้อมูล

2. วิธีการต่อแผ่นเวเฟอร์

เพื่อที่จะทำการประมวลผลและคำนวณค่าของข้อมูลที่ป้อนเข้ามาในเครื่องนั้น เราต้องต่อแผ่นเวเฟอร์ ภายในเครื่องให้มีรูปการทำงานตามที่เรากต้องการ โดยมีขั้นตอนต่างๆในการต่อกังนี้

ขั้นที่ 1 เตรียมโคอะแกรมการทำงานของลูปควบคุม

ขั้นที่ 2 แบ่งช่วงการทำงานของตัวควบคุม จากจุดอินพุท, เอาท์พุท , ฟังก์ชันการทำงานต่างๆ และชนิดของเวเฟอร์ที่ต้องใช้ แล้วเลือกแผ่นเวเฟอร์ที่ต้องการจาก หนังสือคู่มือของเครื่องควบคุม

ขั้นที่ 3 เชื่อมต่อแผ่นเวเฟอร์ ทั้งหมดเข้าด้วยกัน ตามการเคลื่อนที่ของข้อมูลในลูปควบคุม โดยใช้รูปที่ 3.12 เป็นหลักในการต่อ และควรทราบว่าเวเฟอร์รับข้อมูล ถูกติดตั้งไว้ที่ตำแหน่ง 25-63 ซึ่งเป็นตำแหน่งตายตัวอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องเลือกตำแหน่งในการติดตั้งให้กับเวเฟอร์รับข้อมูลอีก

ตัวอย่างของการต่อแผ่นเวเฟอร์

ตัวอย่างต่อไปนี้จะแสดงการต่อแผ่นเวเฟอร์ ที่ทำหน้าที่เป็น square root extraction มีอินพุทและเอาท์พุทเป็น "Auxiliary analog input and output (AI1) และ (AO1)" ดังรูปข้างล่าง

ขั้นที่ 1 เลือกเวเฟอร์รับข้อมูล ที่มี AI1 อยู่จากหนังสือคู่มือ ซึ่งจะได้อาเป็นแผ่นเวเฟอร์ที่มีตำแหน่งอยู่ในคอลัมน์ที่ 25

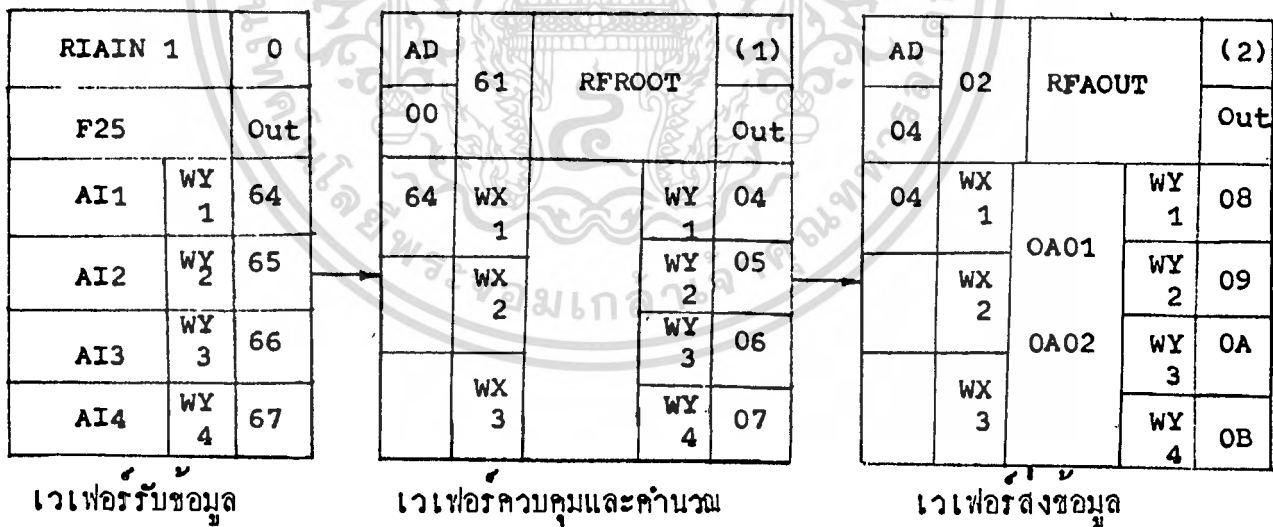
ขั้นที่ 2 เลือกแผ่นเวเฟอร์ที่มีฟังก์ชันการทำงานเป็น square root extraction จากหนังสือคู่มือ ซึ่งจะได้อรหัสของแผ่นเวเฟอร์ (wafer code) คือ 61 และวางตำแหน่งของแผ่นเวเฟอร์ไว้ที่ตำแหน่งที่ 1 (AD 00-03) เชื่อมต่อ AI1 ไปยังหน่วยรับสัญญาณ (wx1) ของ square root extraction เนื่องจาก AI1 มีรหัสที่หัวเอาท์พุทเป็น "64" ดังนั้นข้อมูลที่หัวอินพุทของ wx1 จะมีค่าเป็น "64" ด้วย

ชั้นที่ 3 ข้อมูลจาก AI1 จะถูกถอดรากที่ 2 และเก็บผลที่ได้ไว้ที่หัวเอาต์พุท และข้อมูลที่ WY1 จะถูกส่งออกไปยังเอาต์พุทของเครื่อง A01 ต่อจากนั้นทำเหมือนกับชั้นที่ 2 อีกคือเลือกเวเฟอร์ส่งข้อมูล จากหนังสือคู่มือ ที่มี A01 อยู่ซึ่งจะได้เวเฟอร์ที่มีรหัส 02 วาง เวเฟอร์ส่งข้อมูลนี้ไว้ที่คอลัมน์ที่ 2 (AD 04-07) และเชื่อมต่อเอาต์พุท WY1 ในคอลัมน์ ที่ 1 ไปยังอินพุท WX1 ในคอลัมน์ที่ 2 และใส่ ค่า 04 ลงไปที่ WX1 ของคอลัมน์ที่ 2 ซึ่ง เหมือนกับในชั้นที่ 2

ขั้นตอนทั้งหมดนี้ ถูกแสดงไว้ในรูปที่ 3.13

ข้อสังเกต 1 ข้อมูลที่ถูกเก็บไว้ที่หัวเอาต์พุทของเวเฟอร์รับข้อมูลนั้นมาจากสัญญาณอินพุท จากภายนอกหรือสัญญาณที่เกิดขึ้นภายใน ดังนั้นที่หัวอินพุทของเวเฟอร์นี้จะไม่มีการใช้งาน

ข้อสังเกต 2 ข้อมูลที่ส่งออกจากเวเฟอร์จะถูกส่งออกไปยังภายนอกเครื่อง เพื่อนำไปใช้ ในการควบคุมระบบ หรือนำไปใช้เป็นอินพุทกลับมาที่เครื่องอื่น ดังนั้นที่หัวเอาต์พุทของเว- เฟอร์ส่งข้อมูลจะไม่มีการใช้งาน

รูปที่ 3.13 ตัวอย่างของวิธีการใช้แผ่นเวเฟอร์

จากรูปที่ 3.13 จะเห็นว่า ข้อมูลในหัวอินพุทของแผ่นเวเฟอร์ ได้มาจากค่ารหัสของหัวเอาต์พุทของแผ่นเวเฟอร์ที่อยู่ข้างหน้า ซึ่งรหัสของหัวเอาต์พุทนี้จะถูกกำหนดโดยตำแหน่งของการวางแผ่นเวเฟอร์ โดยที่สามารถจะวางตำแหน่งของแผ่นเวเฟอร์ ได้อย่างอิสระ ยกเว้น ตำแหน่งของเวเฟอร์รับข้อมูลเท่านั้นที่ต้องสัมพันธ์กับฟังก์ชันในแผ่นเวเฟอร์ซึ่งถูกกำหนดมาตายตัว

ในขั้นต่อไป เราจะเรียงข้อมูลที่ได้ออกจากการต่อแผ่นเวเฟอร์ทั้งหมดนี้ ตั้งแต่ค่าแอดเดรสที่ 00 เป็นต้นไป หลังจากที่เรียงเสร็จแล้วก็โปรแกรมข้อมูลเหล่านี้ผ่านทางคีย์บอร์ด ฟังก์ชันต่างบนแผ่นเวเฟอร์ ก็จะทำงานได้

ขั้นที่ 4 รวบรวมข้อมูลจากการต่อแผ่นเวเฟอร์ ลงในตาราง ดังรูปที่ 3.14 แล้วโปรแกรมข้อมูลผ่านทางคีย์บอร์ด แล้วฟังก์ชันการทำงานทั้งหมด ในโคแอสเทมของการต่อแผ่นเวเฟอร์ ตามรูปที่ 3.13 จนสำเร็จ

ในแผ่นเวเฟอร์ 1 แผ่น จะมีแอดเดรสที่ถูกรวบรวมมาทั้งหมด 4 แอดเดรส โดยมีรหัสของแผ่นเวเฟอร์ เป็นข้อมูลที่แอดเดรสแรกของตำแหน่งที่เวเฟอร์อยู่ และอีก 3 แอดเดรสอยู่ถัดลงมา โดยมีทั้ง 3 แอดเดรสมีข้อมูลจากรหัสของหัวเอาต์พุทของแผ่นเวเฟอร์ที่อยู่ข้างหน้า

AD	A		(1)
00			
	B	WX1	
	C	WX2	
	D	WX3	

AD	E		(2)
04			
	F	WX1	
	G	WX2	
	H	WX3	

Registered Address	Code	
AD00	A	รหัสของแผ่นเวเฟอร์ที่ตำแหน่งที่ 1
AD01	B	รหัสของหัวอินพุทที่ 1 ที่ตำแหน่งที่ 1
AD02	C	รหัสของหัวอินพุทที่ 2 ที่ตำแหน่งที่ 1
AD03	D	รหัสของหัวอินพุทที่ 3 ที่ตำแหน่งที่ 1
AD04	E	รหัสของแผ่นเวเฟอร์ที่ตำแหน่งที่ 2
AD05	F	รหัสของหัวอินพุทที่ 1 ที่ตำแหน่งที่ 2
AD06	G	รหัสของหัวอินพุทที่ 2 ที่ตำแหน่งที่ 2
AD07	H	รหัสของหัวอินพุทที่ 3 ที่ตำแหน่งที่ 2
AD08		รหัสของแผ่นเวเฟอร์ที่ตำแหน่งที่ 3
AD09	
AD0A	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับภายในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี การนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย

รูปที่ 3.14 การเรียงข้อมูลเพื่อทำโปรแกรม

จากรูปที่ 3.14 จะเห็นว่า แอคเครสที่บรรจุข้อมูลต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับตำแหน่งของการวางแผนเวเฟอร์ควย แผนเวเฟอร์ 1 แผนจะมีแอคเครสที่ติดกันได้ 4 แอคเครส ดังนั้นระบบที่มีแผนเวเฟอร์ 24 แผน จะมีแอคเครสที่ติดกันได้ทั้งหมด = $24 \times 4 = 96$ แอคเครส คือ AD 00-5F ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งของการวางแผนเวเฟอร์และแอคเครสทั้งหมดถูกแสดงไว้ในรูปที่ 3.15

Names of loading places (AD)

Mounting positions of wafers	Wafer codes	Input 1 incoming/outgoing terminal codes	Input 2 incoming/outgoing terminal codes	Input 3 incoming/outgoing terminal codes
1	AD00	AD01	AD02	AD03
2	AD04	AD05	AD06	AD07
3	AD08	AD09	AD0A	AD0B
4	AD0C	AD0D	AD0E	AD0F
5	AD10	AD11	AD12	AD13
6	AD14	AD15	AD16	AD17
7	AD18	AD19	AD1A	AD1B
8	AD1C	AD1D	AD1E	AD1F
9	AD20	AD21	AD22	AD23
10	AD24	AD25	AD26	AD27
11	AD28	AD29	AD2A	AD2B
12	AD2C	AD2D	AD2E	AD2F
13	AD30	AD31	AD32	AD33
14	AD34	AD35	AD36	AD37
15	AD38	AD39	AD3A	AD3B
16	AD3C	AD3D	AD3E	AD3F
17	AD40	AD41	AD42	AD43
18	AD44	AD45	AD46	AD47
19	AD48	AD49	AD4A	AD4B
20	AD4C	AD4D	AD4E	AD4F
21	AD50	AD51	AD52	AD53
22	AD54	AD55	AD56	AD57
23	AD58	AD59	AD5A	AD5B
24	AD5C	AD5D	AD5E	AD5F

รูปที่ 3.15 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งของการวางแผนเวเฟอร์และแอคเครส
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติให้มาไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(41)

3. โปรแกรมควบคุมสำหรับตัวควบคุมตัวแรก (Ratio Setter)

1. AD-00-24-ST
2. AD-01-64-ST
3. AD-04-25-ST
4. AD-05-04-ST
5. AD-06-05-ST
6. AD-08-02-ST
7. AD-09-08-ST
8. 1st-R -(X)-ST
9. 1st-B1-(Y)-ST
10. 1st-B2-(Z)-ST

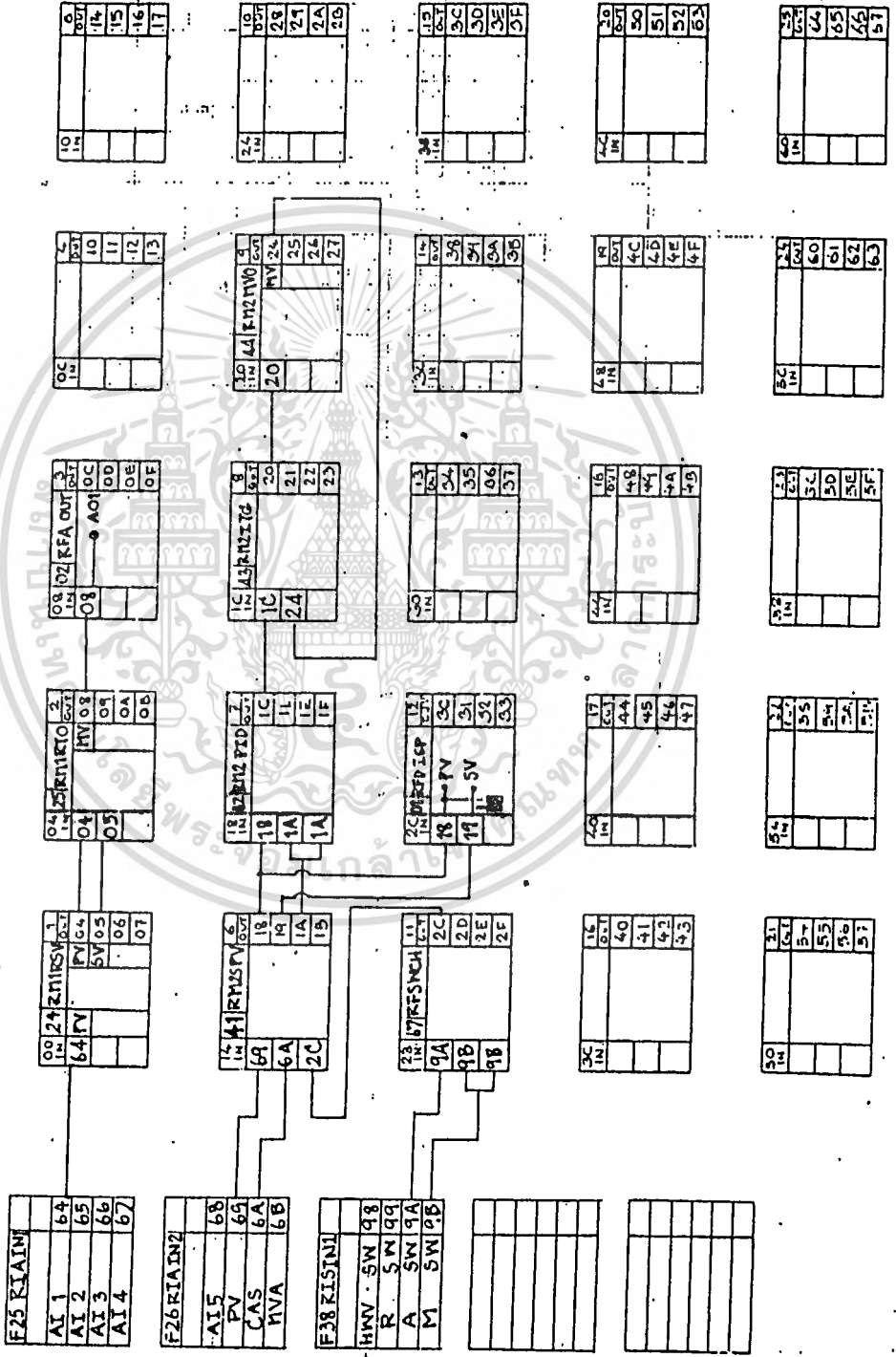

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. โปรแกรมควบคุมสำหรับตัวควบคุมตัวที่ 2 (PID Controller)

1. AD-14-41-ST
2. AD-15-69-ST
3. AD-16-6A-ST
4. AD-17-2C-ST
5. AD-18-42-ST
6. AD-19-18-ST
7. AD-1A-1A-ST
8. AD-1B-1A-ST
9. AD-1C-43-ST
10. AD-1D-1C-ST
11. AD-1E-24-ST
12. AD-20-44-ST
13. AD-21-20-ST
14. AD-28-67-ST
15. AD-29-9A-ST
16. AD-2A-9B-ST
17. AD-2B-9B-ST
18. AD-2C-01-ST
19. AD-2D-18-ST
20. AD-2E-19-ST
21. 2nd-P-(100)-ST
22. 2nd-I-(2)-ST
23. 2nd-D-(15)-ST

รูปที่ 3.16 แผนผังของการทำงานตามโปรแกรม

บทที่ 4

การทดลองและผลการทดลอง

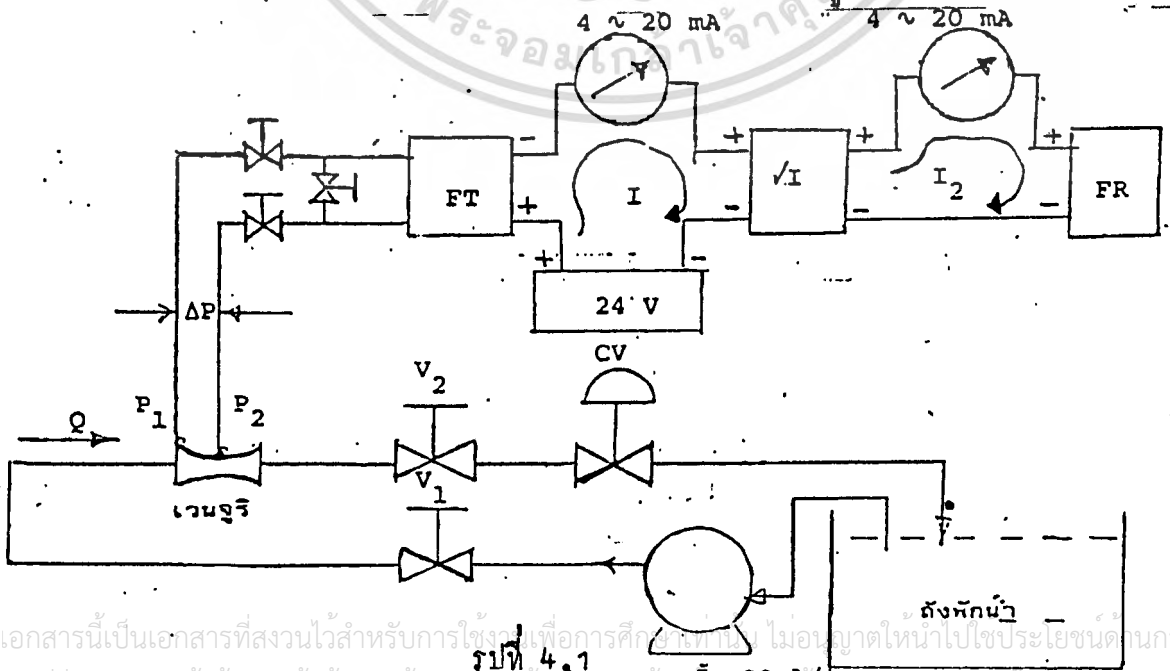
จากการทดลองออกแบบอุปกรณ์ที่ใช้ในการวัด และออกแบบวงจรควบคุมอัตราส่วนเสร็จแล้ว เราจะทำการติดตั้งอุปกรณ์ทุกชิ้นลงแบบจำลองที่สร้างขึ้นมาจากตามวงจรที่ได้ทำการออกแบบไว้แล้ว ขั้นต่อไปเราจะทำการทดลองและบันทึกผลการทดลอง ซึ่งในระบบควบคุมอัตราส่วนนี้มีอุปกรณ์ควบคุมอยู่ 3 รูป ทำให้เราสามารถจะจัดการควบคุมได้หลายแบบ แต่ในขั้นแรกจะต้องปรับอุปกรณ์เปลี่ยนสัญญาณ (transmitters) ให้สามารถวัดระดับน้ำและอัตราการไหลของน้ำให้ใกล้เคียงกัน ดังนั้นการทำการทดลองจะเข้าไปเป็นขั้น ดังนี้ คือ

4.1 การทดลองปรับอุปกรณ์เปลี่ยนสัญญาณสำหรับวัดอัตราการไหล
อุปกรณ์การทดลอง

1. คิวติทอลมิเตอร์ (digital multimeter)
2. คีพีเซลล์ (a/p cell)
3. เครื่องบันทึก (recorder)
4. ขั้วแควรุตเอ็กซ์แทรกเตอร์ (square root extractor)
5. ระบบจำลอง (plant model)

ขั้นตอนการทดลอง

1. ต่ออุปกรณ์ต่างๆ ประกอบเข้ากับระบบจำลอง ดังรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1

FT = Flow Transmitter

I = square root extractor

FR = Flow recorder

CV = control valve

ป้อนน้ำในระบบสูบน้ำไค้อัตราสูงสุด 20 ลิตรต่อนาที

2. เปิดปรับ v_1 จนอ่านค่า $I_1 = I_2 = 4\text{mA}$ (FT หรือ d/p cell ถูกปรับ Zero และ Span ให้เข้ากับอัตราการไหลของป้อนนี้แล้ว)
3. ที่เครื่องบันทึกอัตราการไหลต้องอ่านได้ 0 % ถ้าไม่ตรงให้ทำการปรับปุ่ม Zero และ Span ใหม่
4. ปรับ v_1 จนค่าอัตราการไหลที่แสดงด้วย FR ได้ 25% บันทึกค่า I_1 และ I_2
5. ปรับ v_1 ใหม่ให้ค่าอัตราการไหลเปลี่ยนไปเป็น 50%, 75% และ 100% ตามลำดับ พร้อมบันทึกค่า I_1 และ I_2 ให้ครบตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1

Q		I_1 (mA)	I_2 (mA)	FR (%)
%	(1/m)			
0	0	4	4	0
25	5	5.04	8.1	25
50	10	8.05	12	50
75	15	13.33	16.2	75
100	20	20	20	100

4.2 การทดลองปรับอุปกรณ์เปลี่ยนสัญญาณสำหรับวัดระดับน้ำ

อุปกรณ์การทดลอง

1. คิวติคอลมัลติมิเตอร์
2. คีพีเซล
3. เครื่องบันทึก.
4. แหล่งจ่ายไฟตรง 24 โวลต์
5. ระบบจำลองระดับน้ำ

ขั้นตอนการทดลอง

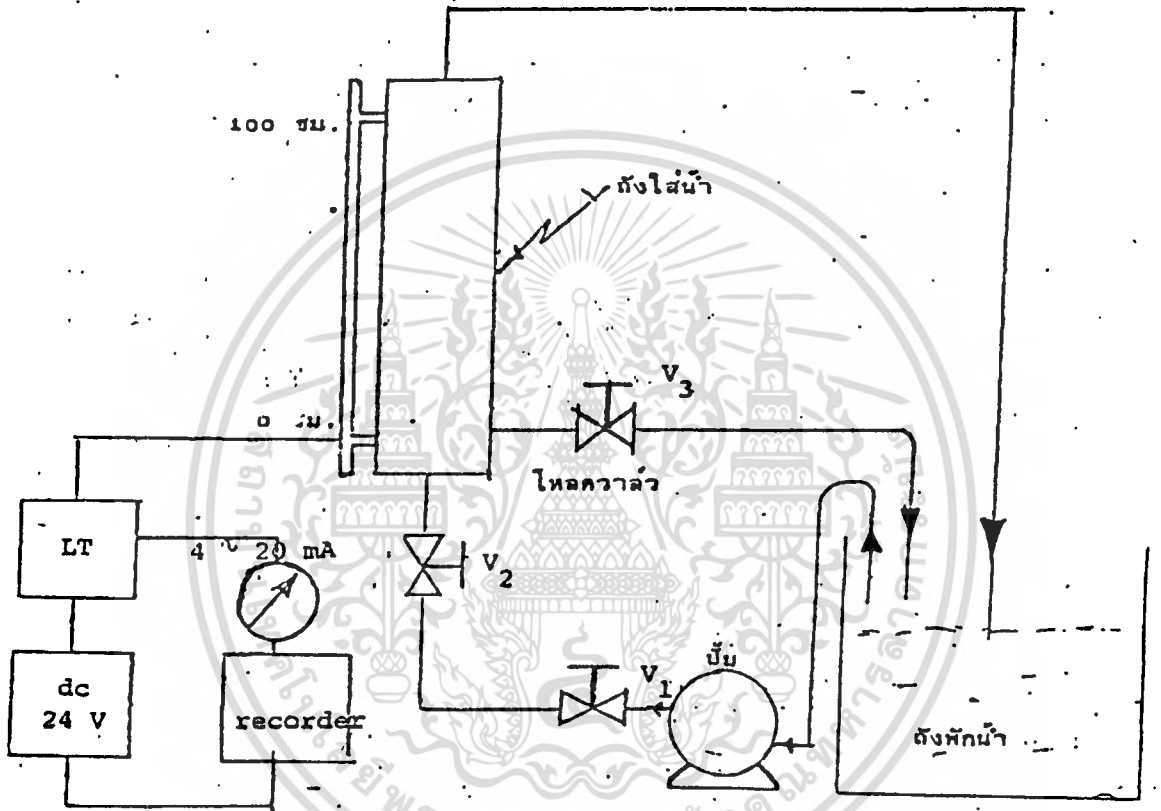
1. ท่ออุปกรณ์ต่าง ๆ เข้ากับระบบจำลอง ดังรูปที่ 4.2 เปิดควาต์ V_1 และ V_2 เปิดปั๊ม
2. ปรับ Zero และ Span ของ LT (Level Transmitter) เพื่อให้เข้ากับขนาดของภาชนะที่มีอยู่ (สูง 100 ซม) ดังนี้ เปิดน้ำเข้าถังให้สูงไ้ระดับที่ 0 ซม ปรับสกรู Zero ให้เอาที่พูดของคีพีเซลมีค่าอ่านได้ 4 mA จากนั้นเปิดน้ำเข้าจนไ้ระดับสูง 100 ซม ปรับสกรู Span จนเอาที่พูดของคีพีเซลอ่านได้ 20 mA
3. ทำข้อ 2 ซ้ำหลาย ๆ ครั้งจนอ่านค่า 4 mA และ 20 mA ที่ระดับ 0 ซม และ 100 ซม โดยไม่ต้องปรับอีก
4. จดข้อมูลในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ระดับจริง (cm): (0 ~ 100)	I (mA) (4 ~ 20)	I (x) (0 ~ 100)
0	4.00	0
25	7.93	24
50	12.00	49
75	15.97	74
100	20.00	98
75	15.96	74
50	11.97	49
25	7.93	24
0	4.00	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูเท่านั้น เมื่อนุญตให้มาใช้ประโยชน์ด้านการศึกษา

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.2

4.3 การทดลองเพื่อควบคุมระบบให้ได้อัตราส่วนของของผสมตามต้องการ
อุปกรณ์การทดลอง

1. คิวบิตอลมิเตอร์
2. คิวพีเซลล์
3. ขั้วแตรูทแอกแทกเตอร์
4. แหล่งจ่ายไฟตรง 24 โวลท์
5. ความต้านทาน 250 โอห์ม
6. V to I converter
7. I to P converter

ขั้นตอนการทดลอง

- 1) ทดลองจรวจควบคุมเข้ากับระบบจำลองคั้งในรูปที่ 3.10
- 2) ปรับโหมดการควบคุมของตัวควบคุมทั้งสามไปที่ Manual mode
- 3) ปรับอัตรากาลไหลออกของน้ำจากแท้งค์เท่ากับ 1 ใน 3
- 4) ปรับตัวควบคุม LIC ให้ควบคุมแบบ PI ตามขั้นตอนต่อไปนี้
 - 4.1 ปรับ PB ไปสูงสุด T_u สูงสุด และ T_d ค่าสค
 - 4.2 ปรับค่าเป้าหมาย (Set point) ไปที่ค่าที่ต้องการ
 - 4.3 ปรับ Manual control (MV) จนตัวแปรขบวนการ (Process variable) เท่ากับค่าเป้าหมาย
 - 4.4 ปรับตัวควบคุมไปที่ automatic mode
 - 4.5 เปลี่ยนค่าเป้าหมายไปเล็กน้อย เมื่อค่าวัดเริ่มเปลี่ยน ให้ลดค่าเป้าหมายลงมาที่เดิม
 - 4.6 ลดค่า PB ลงมา และทำขั้น 4.5 ใหม่ โดยสังเกตผลตอบสนองของตัวแปรกระบวนการ
 - 4.7 ทำขั้น 4.5 และ 4.6 หลาย ๆ ครั้งจนได้อัตราส่วนช่วงกว้างของการแกว่งของผลตอบสนองเป็น 25 %
 - 4.8 ลดค่า T_u จน offset หายไป
 - 4.9 เพิ่มค่า T_u ถ้าเกิดการแกว่งขึ้น

ตารางที่ 3

ตั้งค่าอัตราส่วน (R) = 2

ระดับน้ำในถัง (%)	กระแสใน $M_1(I_1 \text{ mA})$	อัตราการ Q_1	กระแสใน $M_2(I_2 \text{ mA})$	อัตราการ Q_2	อัตราส่วน (Q_1/Q_2)
25	4.2	2.2	4.7	4.18	1.9
50	4.4	3.16	5.5	6.12	1.94
75	5	5	8	10	2
100	5.9	6.89	11.8	13.96	2.03
75	5	5	8	10	2
50	4.4	3.16	5.6	6.32	2
25	4.2	2.2	4.8	4.47	2.03

เมื่อ $Q = 5.3 \sqrt{0.89(I - 4)}$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุป

จากที่ผ่านมาข้างต้นทั้งหมด ได้กล่าวถึงการจัดทำโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนได้เป็นผลสำเร็จ ตลอดจนวิธีการและสูตรในการคำนวณที่เป็นมาตรฐานในการออกแบบแผ่นออริจินที่ใช้เป็นอุปกรณ์ปฐม ซึ่งการใช้แผ่นออริจินนี้มีประโยชน์มากในการนำไปใช้ศึกษาสำหรับนักศึกษาในห้องปฏิบัติการ เพราะสามารถจะแสดงคุณลักษณะการไหลได้หลายแบบและเป็นที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวาง ทำให้เกิดความเข้าใจและคุ้นเคยได้ดี แต่ในโครงการนี้เราใช้ท่อเวนจูรีเป็นอุปกรณ์ปฐม เนื่องจากมีงบประมาณจำกัดซึ่งการใช้ท่อเวนจูรีจะให้เกิดการวัดอัตราการไหลที่ไม่ต่างจากแผ่นออริจิน เพราะเราสามารถเปลี่ยนขนาดท่อเวนจูรีตามขนาดท่อที่ใช้งานได้ (ต้องทราบค่าคงที่ของท่อเวนจูรีที่นำมาใช้งานเท่านั้น) ซึ่งในอนาคตอันใกล้ เราจะเปลี่ยนมาใช้แผ่นออริจินแทน

ในการตั้งค่าของการวัดระดับของไหลในการทดลอง เพื่อเป็นระดับของสัญญาณที่จะนำมาใช้งานนั้น เราสามารถตั้งได้ตามที่ต้องการว่าจะให้ระดับของไหลระดับใดเป็นค่าสูงสุด (20 mA) และค่าต่ำสุด (4 mA) เพราะเราสามารถมองเห็นระดับของไหลได้จากท่อใสโดยตรง แต่ในการตั้งระดับสัญญาณของอัตราการไหลในการทดลอง เราไม่สามารถทราบค่าจริงของอัตราการไหลได้ เนื่องจากไม่มีเครื่องวัดอัตราการไหลที่เป็นค่าจริงได้ เราจึงต้องแก้ไข โดยการใส่ค่าที่วาล์วเปิดมากที่สุดเป็นค่าสูงสุด (20 mA) และค่าที่วาล์วเปิด 20% เป็นค่าต่ำสุด (4 mA) ซึ่งถ้าหากมีเครื่องวัดอัตราการไหลที่สามารถจะทราบค่าที่แท้จริงแล้ว เราสามารถตั้งค่าระดับสัญญาณสูงสุด และต่ำสุดตามอัตราการไหลที่ต้องการได้

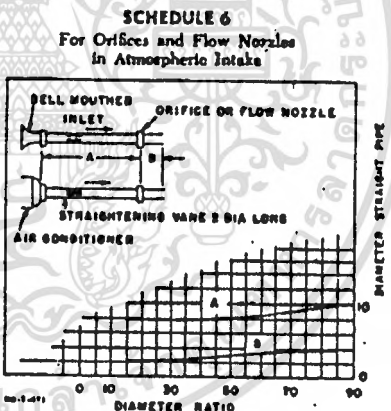
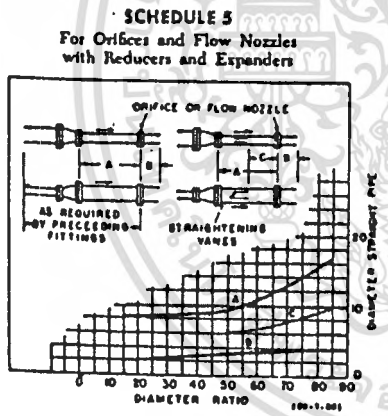
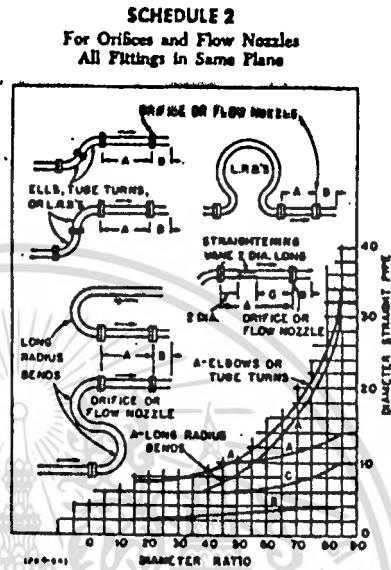
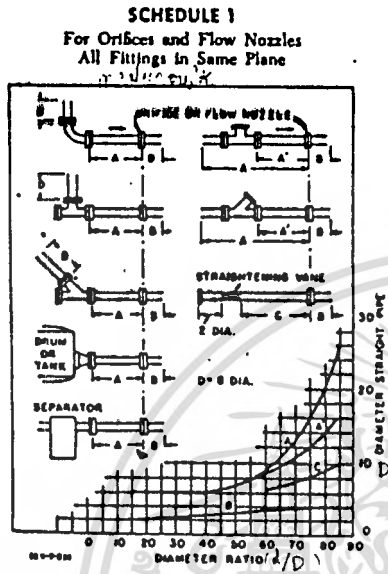
ตัวควบคุม ที่ใช้ในการควบคุมการทำงานของระบบมีอยู่ 2 ชนิดคือตัวควบคุมแบบอนาล็อก (Analog Controller) แบบ PI Control ในการควบคุมส่วนของการทำงานแบบเป็นลำดับ โดยการป้อนค่าที่ต้องการให้เครื่อง เครื่องก็จะทำการประมวลผลสัญญาณได้ตามที่ถูกออกแบบไว้ และอีกส่วนเราใช้ตัวควบคุมแบบดิจิทัล (Digital Controller) ซึ่งเป็นตัวควบคุมแบบโปรแกรมได้ คือเราสามารถจะเขียนโปรแกรมให้ตัวควบคุม ทำงานได้ตามที่ต้องการ โดยเครื่องที่ใช้เป็นแบบ Compact Controller F

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นสำหรับการใช้งานในห้องปฏิบัติการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีเหตุเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อให้นักศึกษาใช้ศึกษาในท้องปฏิบัติการ เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะเรียนรู้การทำงานของการควบคุมกระบวนการ ซึ่งถ้าหากสามารถเข้าใจหลักการควบคุมกระบวนการได้แล้วก็สามารถนำเอาความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบงานควบคุมกระบวนการผลิตแบบอื่นๆได้ต่อไป

FLOW METER ENGINEERING HANDBOOK

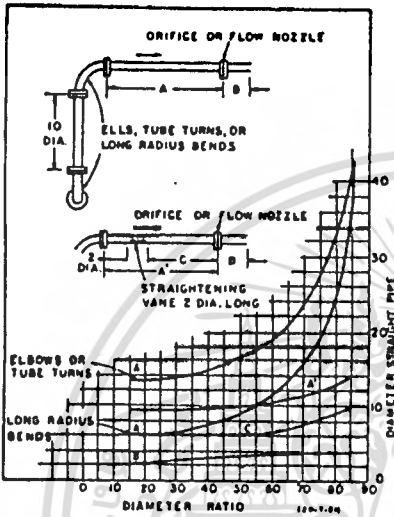
	10-50 Ratio	50-60 Ratio	60-70 Ratio	70-80 Ratio
Downstream fittings allowed on outlet side in place of straight pipe, shown on schedule 1 to 8	<ol style="list-style-type: none"> Tees 45 Ells Gate Valves Separators Y-Fittings Expansion Jts. 	<ol style="list-style-type: none"> Tees Expansion Jts. Gate Valves Y-Fittings Separator (If inlet neck is one diam. long) 	<ol style="list-style-type: none"> Gate Valves Y-Fittings Separators (If inlet neck is one diam. long) 	<ol style="list-style-type: none"> Gate Valves Long Radius Bend

Fig. 3—Piping Requirements for Orifice, Nozzles and Venturis

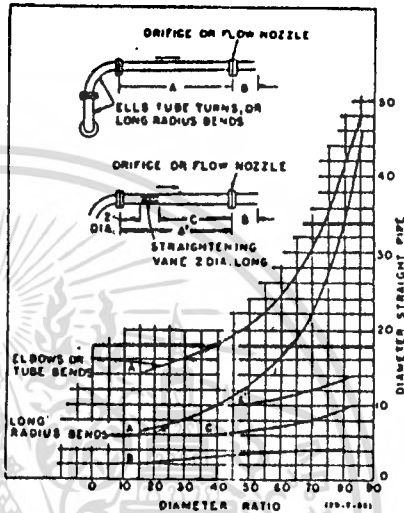
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SELECTION OF PRIMARY FLOW ELEMENTS

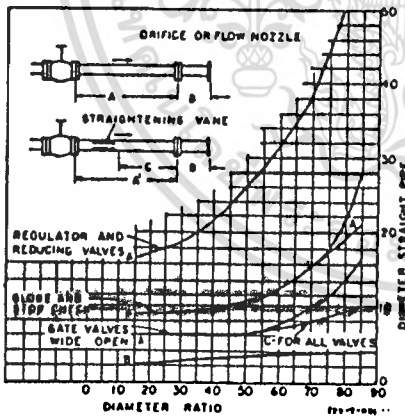
SCHEDULE 3
For Orifices and Flow Nozzles
Fittings in Different Planes

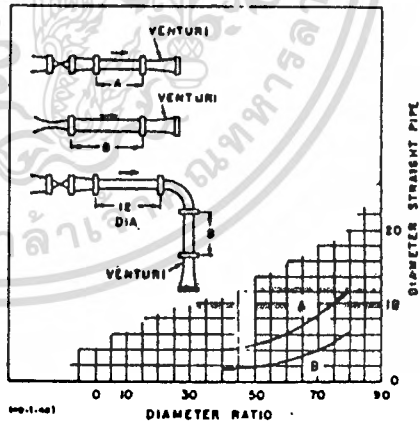
SCHEDULE 4
For Orifices and Flow Nozzles
Fittings in Different Planes

SCHEDULE 7
Valves

SCHEDULE 8
For Venturi Tubes
Based on Data from W S Pardoe

sioned Layout

Fig. 3-Continued

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สแกนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

FLOW METER ENGINEERING HANDBOOK

TABLE 5
NOMINAL PIPE SIZES AND SQUARE OF THE INTERNAL DIAMETER

Pipe Size, In.	Sched.	Wt.	D	D ²	Pipe Size, In.	Sched.	Wt.	D	D ²
1	40	Std.	1.049	1.1004	8	30	Std.	8.071	65.141
	80	XH	0.957	0.9159		40	7.981	63.696	
	100		0.815	0.6642		60	7.813	61.043	
1 1/4		XXH	0.599	0.3588	10	80	XH	7.625	58.141
	40	Std.	1.380	1.9044		100	7.439	55.339	
	80	XH	1.278	1.6333		120	7.189	51.682	
1 1/2	100		1.100	1.2456	12	160	XXH	6.813	46.417
		XXH	0.806	0.6528		30	10.136	102.74	
	40	Std.	1.610	2.5921		40	10.020	100.40	
2	80	XH	1.500	2.2500	14	60	XH	9.780	95.663
	100		1.356	1.7902		80	9.564	91.470	
		XXH	1.100	1.2100		100	9.314	86.751	
2 1/2	120		2.067	4.2725	16	120		9.004	82.186
	80	XH	1.939	3.7597		140	8.750	76.563	
	100		1.699	2.8527		160	8.500	72.250	
3		XXH	1.503	2.2590	18	30	Std.	12.000	144.00
	40	Std.	2.409	6.0900		40	12.090	146.17	
	80	XH	2.323	5.3963		60	11.938	142.51	
3 1/2	100		2.125	4.5156	20	80	XH	11.750	138.06
		XXH	1.771	3.1364		100	11.628	135.16	
	40	Std.	3.008	9.0126		120	11.576	132.41	
4	80	XH	2.900	8.4100	22	140		11.694	135.63
	100		2.626	6.8958		160	10.750	115.63	
		XXH	2.300	5.2900		180	10.500	110.25	
4 1/2		XXH	2.300	5.2900	24	160		10.128	102.54
	40	Std.	3.548	12.568		30	Std.	13.250	175.56
	80	XH	3.364	11.316		40	XH	13.000	169.00
5		XXH	2.728	7.442	26	60	Std.	15.250	232.56
	40	Std.	4.026	16.209		40	XH	15.000	225.00
	80	XH	3.826	14.638		60	14.688	215.74	
6	120		3.698	13.148	28	80		14.314	204.89
	100		3.438	11.820		30	Std.	17.250	297.56
		XXH	3.152	9.935		40	17.182	295.22	
8	120		4.313	18.602	30	60		17.128	293.30
	100		4.063	16.508		40	16.876	284.80	
	40	Std.	5.047	25.472		20	Std.	19.250	370.56
10	80	XH	4.813	23.165	32	60		19.102	367.95
	120		4.563	20.821		30	19.000	361.00	
	100		4.313	18.602		40	18.814	353.97	
12		XXH	4.063	16.508	34	60		18.376	337.88
	40	Std.	6.065	36.784		30	Std.	23.250	540.56
	80	XH	5.761	33.189		40	22.876	523.31	
14	120		5.501	30.261	36	60		22.626	511.94
	100		5.189	26.926		30		28.750	826.56
		XXH	4.697	23.961		30	30		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

FLOW METER ENGINEERING HANDBOOK

TABLE 6

MAXIMUM DIFFERENTIAL DATA
-INCHES OF WATER DRY

The table below lists the maximum differential h in inches of water (dry) and the factor F_{hm} which is equal to the square root of h .

Maximum Differential (Inches of Water, Dry) h	Factor F_{hm}	Maximum Differential (Inches of Water, Dry) h	Factor F_{hm}
2.536	1.5925	100.00	10.000
4.019	2.0047	128.73	11.348
5.000	2.2361	137.05	11.707
6.370	2.5230	150.00	12.247
10.000	3.1623	200.00	14.142
10.009	3.1773	217.23	14.739
16.000	4.0000	228.86	15.128
20.000	4.4721	250.00	15.811
21.722	4.6607	300.00	17.321
25.000	5.0000	344.26	18.554
25.360	5.0359	400.00	20.000
34.429	5.8676	500.00	22.261
50.000	7.0711	600.00	24.495
54.562	7.3868	700.00	26.458
57.310	7.5640	800.00	28.284
66.479	8.2094	900.00	30.000
		1000.00	31.623

TABLE 2

DIFFERENTIAL RANGE CORRECTION FACTOR

Max. Diff'l (In. H ₂ O, Dry)	Min. Static Pressure† Recommended	Diff'l Range Correction Factor
2.536*	0 in. H ₂ O ga.	0.342
4.019*	5 in. H ₂ O ga.	0.430
5.000	7 in. H ₂ O ga.	0.480
6.370*	10 in. H ₂ O ga.	0.542
10.000	20 in. H ₂ O ga.	0.679
10.009*	20 in. H ₂ O ga.	0.682
16.000	35 in. H ₂ O ga.	0.858
20.000	2 psig	0.960
21.722	2 psig	1.000
25.000	10 psig	1.070
25.360	10 psig	1.080
34.429	10 psig	1.260
50.000	20 psig	1.520
54.562	25 psig	1.580
57.310	35 psig	1.620
66.479	45 psig	2.000
100.00	60 psig	2.150
128.73	60 psig	2.430
137.05	70 psig	2.510
200.00	100 psig	3.030
217.23	100 psig	3.160
228.86	100 psig	3.250
300.00	140 psig	3.720
344.26	150 psig	3.980
400.00	180 psig	4.290
500.00	220 psig	4.800
600.00	260 psig	5.260
700.00	300 psig	5.680
800.00	340 psig	6.070
900.00	390 psig	6.440
1000.00	420 psig	6.790

TABLE 10

TEMPERATURE AND SPECIFIC GRAVITY
CORRECTION FACTORS FOR LIQUIDS

SP. GR. at 60°F	OPERATING TEMPERATURE in ° F.					
	60	100	200	300	400	500
0.50	1.414	1.364
0.60	1.291	1.266	1.179	0.972
0.70	1.195	1.180	1.137	1.092	1.028	0.879
0.80	1.118	1.108	1.079	1.049	1.017	0.985
0.90	1.054	1.048	1.025	1.004	0.981	0.959
1.00	1.000	0.994	0.975	0.957	0.939	0.919
1.10	0.953	0.947	0.932	0.916	0.900	0.884
1.20	0.913	0.907	0.894	0.880	0.866	0.852

*These ranges are normally used on gas flows only.

† On gas or vapor flows, the differential in inches H₂O should not exceed the absolute static pressure in psia, or 2 psig, the differential should not exceed 17 in. H₂O (15 + 2 psig).

Note—For any differential not specified in the table, the differential range correction factor equals:
 $0.2146 \sqrt{\text{Diff'l. in Inches Water (dry)}}$

For example, if the desired differential is 0-150" H₂O (dry), the factor = $0.2146 \sqrt{150}$ or 2.63.

For conversion purposes, inches of water under water x 1.079 = inches of water (dry).

Note—For specific gravity and operating temperatures not listed, the correction factor equals:

$1/G_0 (\sqrt{C_1})$ where G_0 = S.G. at 60°F and C_1 = S. G. at operating temperature.

ORIFICE CALCULATION FOR LIQUID FLOW

TABLE 14 (Continued)

Specific Gravity	F_{d1}	F_{d2}	Specific Gravity	F_{d1}	F_{d2}
.990	0.99499	1.0101	1.20	1.0955	0.83333
.991	0.99549	1.0091	1.21	1.1000	0.82645
.992	0.99599	1.0081	1.22	1.1045	0.81957
.993	0.99649	1.0071	1.23	1.1091	0.81301
.994	0.99700	1.0060	1.24	1.1138	0.80645
.995	0.99750	1.0050	1.25	1.1180	0.80000
.996	0.99800	1.0040	1.26	1.1225	0.79365
.997	0.99850	1.0030	1.27	1.1269	0.78740
.998	0.99900	1.0020	1.28	1.1314	0.78125
.999	0.99950	1.0010	1.29	1.1358	0.77519
1.00	1.0000	1.0000	1.30	1.1402	0.76923
1.01	1.0050	0.99009	1.31	1.1448	0.76338
1.02	1.0100	0.98030	1.32	1.1490	0.75758
1.03	1.0149	0.97087	1.33	1.1533	0.75188
1.04	1.0198	0.96154	1.34	1.1578	0.74627
1.05	1.0247	0.95238	1.35	1.1619	0.74074
1.06	1.0296	0.94340	1.36	1.1662	0.73529
1.07	1.0344	0.93458	1.37	1.1705	0.72993
1.08	1.0392	0.92593	1.38	1.1747	0.72464
1.09	1.0440	0.91743	1.39	1.1790	0.71942
1.10	1.0488	0.90900	1.40	1.1832	0.71429
1.11	1.0536	0.90090	1.41	1.1874	0.70922
1.12	1.0583	0.89288	1.42	1.1916	0.70423
1.13	1.0630	0.88496	1.43	1.1958	0.69930
1.14	1.0677	0.87719	1.44	1.2000	0.69444
1.15	1.0724	0.86957	1.45	1.2042	0.68966
1.16	1.0770	0.86207	1.46	1.2083	0.68493
1.17	1.0817	0.85470	1.47	1.2124	0.68027
1.18	1.0863	0.84748	1.48	1.2166	0.67568
1.19	1.0909	0.84034	1.49	1.2207	0.67114
			1.50	1.2247	0.66667

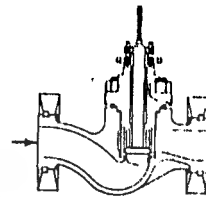
TABLE 12
CONVERSION FACTORS FOR VOLUMETRIC
FLOW UNITS

Flow Units	Value of Constant		
	Per Min.	Per Hour	Per Day
Imperial Gallons	4.7222	283.33	6799.9
42 Gal. Barrels	0.13496	8.0979	194.35
50 Gal. Barrels	0.11337	6.8022	163.85
Cubic Feet	0.75778	45.457	1091.8
Liters	21.459	1287.5	30,900
Cubic Meters	0.021459	1.2875	30.900

These values are used in place of 340.11 in Eq. 15, pg. 31.

Design CE
Equal Percentage Valve Plug

Flow Up

Flow Coefficients

For additional information see Bulletin 51.1:CE

Flow Up				Equal Percentage Characteristic												
Coefficients	Body Size, inches	Port Diameter, inches	Maximum Travel, inches	Valve Opening, Percent of Maximum Travel												K _{vs} (1) and C ₁
				10	20	30	40	50	60	70	80	90	100			
C _v (Liquid)	1/2	1/2	3/4	.298	.469	.657	.891	1.17	1.60	2.16	3.10	4.17	4.80	.80		
	3/4	3/4	3/4	.405	.615	.855	1.12	1.52	2.05	2.80	3.80	5.00	6.30	.80		
	1	3/4	3/4	.600	.830	1.12	1.54	2.17	3.25	5.12	7.83	11.0	14.0	.95		
	1-1/2	1-1/8	3/4	.825	1.19	1.68	2.34	3.40	5.25	8.00	11.5	16.0	21.0	.80		
	2	1-1/2	1-1/8	1.10	1.64	2.49	4.07	7.17	13.6	23.8	39.0	58.0	83.0	.78		
	3	2-1/2	1-1/2	1.64	2.47	3.86	6.38	11.0	20.5	38.3	58.5	87.3	120	.76		
	4	3-1/4	2	3.44	6.71	12.5	21.5	45.5	82.3	110	134	161	179	.73		
	1/2, 3/4, 1, & 1-1/2	3/16	3/4	3/4	.060	.067	.061	.109	.141	.191	.250	.324	.414	.667	.72	
	1/4	3/4	3/4	.056	.079	.116	.172	.258	.401	.604	.890	1.22	1.56	.86		
	1/2	3/8	3/4	3/4	.152	.228	.319	.434	.583	.822	1.19	1.72	2.51	3.10	.89	
	3/4	3/8	3/4	3/4	.147	.234	.336	.488	.641	.892	1.31	1.90	2.84	3.34	.87	
	1	1/2	3/4	3/4	.183	.307	.442	.632	1.18	1.80	2.24	3.22	4.30	5.37	.90	
	1-1/2	3/8	3/4	3/4	.148	.249	.357	.473	.644	.917	1.34	1.94	2.78	3.50	.90	
	2	1/2	3/4	3/4	.193	.384	.597	.833	1.18	1.84	2.33	3.49	4.73	5.91	.98	
	3	3/4	3/4	3/4	.421	.641	.978	1.44	2.08	3.17	5.00	8.88	11.2	12.2	.79	
	4	1-1/8	3/4	3/4	.348	.548	.884	1.27	1.88	2.95	5.52	8.76	10.7	12.0	.78	
1-1/2	1-1/8	3/4	3/4	.349	.563	.989	1.73	3.06	5.78	10.6	16.8	22.7	25.5	.79		
3	1-1/2	1-1/8	1-1/2	.523	1.17	2.08	3.59	6.69	14.8	28.3	36.3	47.8	47.8	.74		
4	2-1/2	1-1/2	1-1/2	1.78	4.15	8.31	13.5	19.5	33.9	58.2	84.2	107	117	.81		
C _g (Gas)	1/2	1/2	3/4	9.41	14.7	20.8	28.2	39.2	51.8	70.6	98.5	131	147	31.3		
	3/4	3/4	3/4	13.0	20.2	30.5	44.7	60.5	97.1	187	270	317	328	34.1		
	1	3/4	3/4	18.4	28.2	35.7	55.6	70.2	110	175	268	349	397	36.4		
	1-1/2	1-1/8	3/4	16.4	21.8	32.0	54.7	95.1	177	307	407	699	842	33.4		
	2	1-1/2	1-1/8	34.5	50.0	78.8	122	205	343	660	965	1230	1490	32.6		
	3	2-1/2	1-1/2	51.8	121	243	411	598	1010	1723	2380	2920	3736	34.0		
	4	3-1/4	2	108	204	368	633	1300	2330	3140	4080	4970	5920	33.0		
	1/2, 3/4, 1, & 1-1/2	3/16	3/4	3/4	2.18	2.39	2.77	3.65	4.74	6.15	7.83	9.99	12.9	19.1	21.6	
	1/4	3/4	3/4	1.93	2.40	3.82	5.78	8.45	12.7	18.9	27.2	37.2	50.3	31.8		
	1/2	3/8	3/4	3/4	4.79	7.81	9.89	13.8	18.5	26.8	38.8	54.8	77.8	103	33.2	
	3/4	3/8	3/4	3/4	4.95	7.59	11.2	15.3	19.2	26.9	42.0	59.8	85.7	115	34.4	
	1	1/2	3/4	3/4	6.05	11.8	18.3	24.6	33.8	48.8	71.4	103	141	189	35.2	
	1-1/2	3/8	3/4	3/4	4.85	7.24	10.8	14.8	18.3	26.7	38.8	58.7	84.4	114	32.6	
	2	1/2	3/4	3/4	6.99	13.0	19.9	28.6	36.5	51.4	72.5	104	148	197	33.3	
	3	3/4	3/4	3/4	15.8	22.7	33.3	48.5	89.3	110	190	288	355	433	35.5	
	4	1-1/8	3/4	3/4	11.0	18.2	26.8	38.6	67.0	93.1	165	238	328	410	34.2	
1-1/2	1-1/8	3/4	3/4	11.3	17.7	28.6	60.4	90.2	181	332	535	734	894	34.7		
3	1-1/2	1-1/8	1-1/2	18.3	34.4	61.0	106	190	395	712	1110	1440	1890	35.1		
4	2-1/2	1-1/2	1-1/2	57.4	135	25.6	408	591	998	1770	2750	3580	4150	35.8		
C _s (Steam)	1/2	1/2	3/4	.471	.735	1.03	1.41	1.91	2.59	3.53	4.83	6.55	7.95	31.3		
	3/4	3/4	3/4	.650	1.01	1.53	2.24	3.03	4.85	6.94	9.35	13.3	16.5	34.1		
	1	3/4	3/4	.920	1.31	1.79	2.78	3.51	5.50	8.75	13.3	17.5	19.9	34.4		
	1-1/2	1-1/8	3/4	.820	1.3	1.80	2.74	4.76	8.85	15.4	24.9	35.0	42.1	33.4		
	2	1-1/2	1-1/8	1.73	2.5	3.83	6.10	10.2	17.2	33.0	48.3	61.5	74.4	32.6		
	3	2-1/2	1-1/2	2.58	6.01	12.1	20.5	29.9	50.4	86.1	118	148	187	34.0		
	4	3-1/4	2	5.30	10.2	18.4	31.7	65.0	117	157	204	249	286	33.1		
	1/2, 3/4, 1, & 1-1/2	3/16	3/4	3/4	.108	.120	.139	.178	.237	.308	.392	.500	.645	.855	28.6	
	1/4	3/4	3/4	3/4	.096	.120	.191	.289	.423	.634	.943	1.36	1.86	2.52	31.6	
	1/2	3/8	3/4	3/4	.240	.381	.498	.660	.925	1.29	1.84	2.73	3.89	5.15	33.2	
	3/4	3/8	3/4	3/4	.247	.380	.581	.765	.960	1.35	2.10	2.99	4.28	5.75	34.4	
	1	1/2	3/4	3/4	.302	.581	.917	1.23	1.69	2.44	3.57	5.15	7.07	9.45	35.2	
	1-1/2	3/8	3/4	3/4	.242	.382	.539	.741	.963	1.33	1.94	2.84	4.22	5.70	32.6	
	2	1/2	3/4	3/4	.380	.550	.741	.983	1.33	1.94	2.84	4.22	5.70	7.40	32.6	
	3	3/4	3/4	3/4	.790	1.14	1.87	2.43	3.47	5.50	8.00	13.4	17.8	21.7	35.5	
	4	1-1/8	3/4	3/4	.560	.810	1.28	1.83	2.84	4.66	7.80	11.6	15.4	20.8	34.2	
1-1/2	1-1/8	3/4	3/4	.565	.885	1.48	2.52	4.51	8.05	16.2	26.8	36.7	44.2	34.7		
3	1-1/2	1-1/8	1-1/2	0.81	1.72	3.05	5.29	8.49	18.7	35.6	55.8	72.2	84.0	35.1		
4	2-1/2	1-1/2	1-1/2	2.87	6.75	12.9	20.4	29.8	49.9	88.5	138	179	208	35.6		

1 The column lists the K_{vs} values for the C_v coefficients and the C₁ values for the C_g and C_s coefficients at 100% travel. Restricted flow.

กติกกรรมการประกาศ

ในการจัดทำปฏิญยานิพนธ์ในครั้งนี้ได้รับความกรุณาจากบุคคลหลายท่าน ที่
ทางคณะผู้จัดทำต้องขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ คือ

คุณ อุกุร วิเศษสาทร ผู้อำนวยการกองเครื่องวัดและสื่อสาร การประปา
สามเสน ที่กรุณาจัดหาอุปกรณ์ทางด้านเครื่องมือวัด และให้คำแนะนำ

อาจารย์ ทวีศักดิ์ เทศเจริญ อาจารย์ประจำภาควิชาเครื่องกล และเจ้า
หน้าที่ของภาควิชาเครื่องกล ที่กรุณาช่วยเหลือในการทำแบบจำลอง อีกทั้งจัดหาอุปกรณ์และ
เครื่องมือในการทำงานซึ่งยังผลให้งานดำเนินไปด้วยความสะดวกยิ่ง

และสุดท้ายที่ขาดเสียไม่ได้คือ อาจารย์ จงกล งามวิวิทย์ อาจารย์ประจำ
ภาควิชาระบบควบคุม และอาจารย์ พรสุข เทศเจริญ ท่านอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำโครง
งานครั้งนี้ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่มีค่า และช่วยเหลือในการติดต่อและจัดหาเอกสารต่าง ๆ
จนสามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

(61)

เอกสารอ้างอิงที่เป็นหนังสือภาษาอังกฤษ จัดเรียงลำดับดังนี้

1. C.F. Cusick , " Flow Meter Engineering Handbook", Honeywell INC., 1977
2. Fuji Electric CO.,Ltd, "Instruction Manual(Teleperm Compact Controller F , Type ; PMK/PML) "
3. Curtis D. Johnson , " Process Control Instrumentation Technology" , John Wiley & Sons, 497 p, 1982
4. F.G. Shinskey, " Process control Systems", McGraw-Hill Book Company, 349 p.,1979
5. George Stephanopoulds , "Chemical Process Control : An Introduction to Theory and Practice" , Prentice-Hall International Editions (phi)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้